

รายงาน

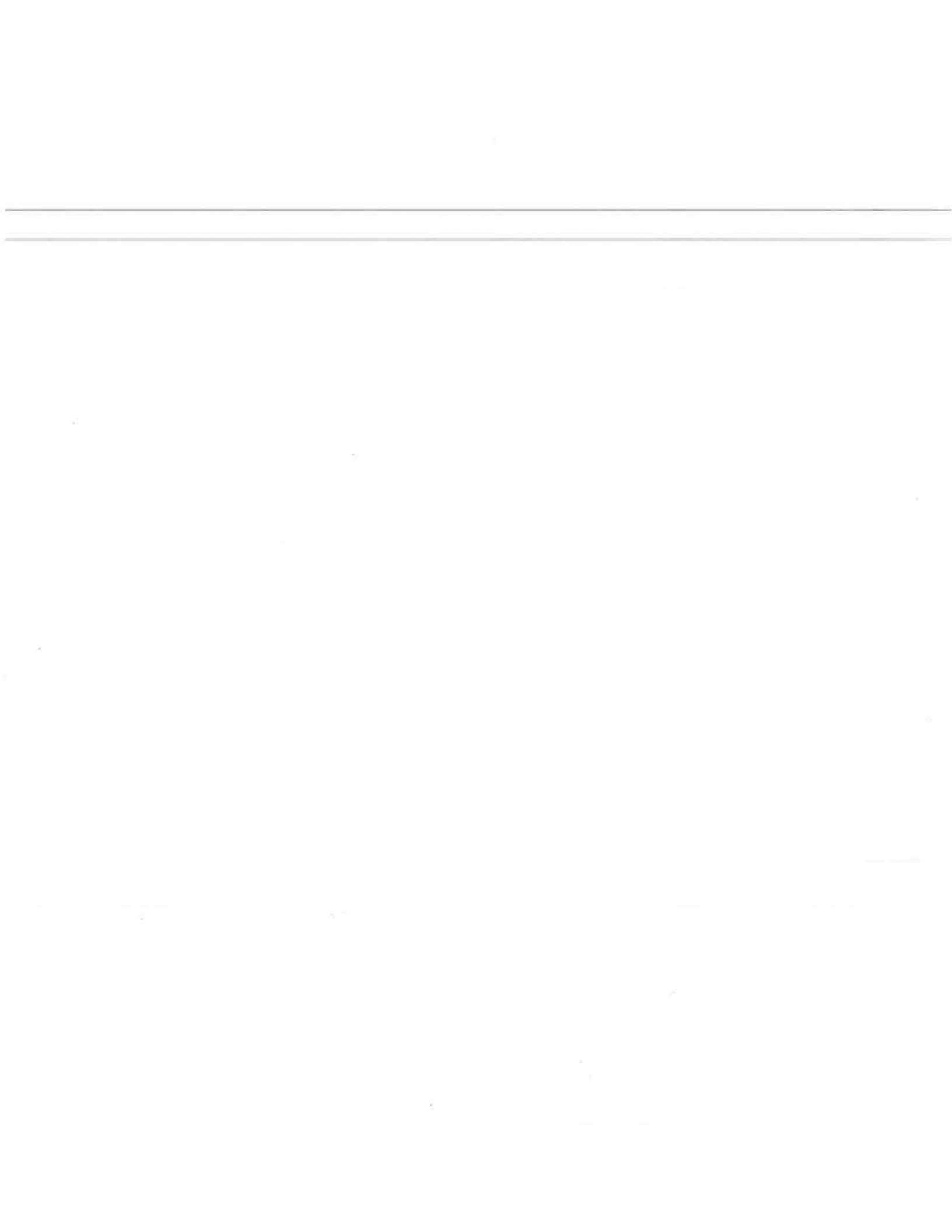
โครงการอบรมสัมมนาและศึกษาดูงาน
เพื่อเพิ่มทักษะ พัฒนาอาชีพในเขตตำบลบ้านขาว
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2569

"กิจกรรม การเพิ่มพูนความรู้ เพิ่มทักษะ พัฒนาศักยภาพ ด้านการบริหารงาน
ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล"

ระหว่างวันที่ 27 เมษายน - 1 พฤษภาคม 2569

โดย องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาว

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาว

ที่ อด ๗๑๗๐๑ / -

วันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๙

เรื่อง รายงานผลการดำเนินโครงการอบรมสัมมนาและศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มทักษะ พัฒนาอาชีพในเขตตำบลบ้านขาว ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๙

เรียน นายองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาว

ตามที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาว ได้จัดทำโครงการอบรมสัมมนาและศึกษาดูงาน เพื่อเพิ่มทักษะ พัฒนาอาชีพในเขตตำบลบ้านขาว ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๙ “กิจกรรม การเพิ่มพูนความรู้ เพิ่มทักษะ พัฒนาศักยภาพ ด้านการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล” กำหนดฝึกอบรมด้านวิชาการ วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๙ และกำหนดการเดินทางไปศึกษาดูงานนอกสถานที่ วันที่ ๒๗ เมษายน - ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๙ ณ จังหวัดจันทบุรีและจังหวัดระยอง นั้น

ในการอบรมและศึกษาดูงานในครั้งนี้ มีผู้เข้าร่วมโครงการฯ ดังกล่าว จำนวน ๙๐ คน ได้จัดอบรม ตามหลักสูตร และเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ จังหวัดจันทบุรีและจังหวัดระยอง เพื่อมุ่งพัฒนาด้านคุณภาพชีวิตและ ส่งเสริมสนับสนุนการฝึกอบรมพัฒนาอาชีพตามความเหมาะสม และความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาศักยภาพให้แก่คณะผู้บริหาร สมาชิกสภา พนักงานส่วนตำบล พนักงานจ้าง ผู้นำชุมชน ประชาชนในเขตตำบลบ้านขาว และบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้อง ให้มีความรู้เพิ่มเติมในการพัฒนาอาชีพตามหลัก “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งเป็นการเปิดโลกทัศน์และเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ศึกษาดูงานชุมชน ต้นแบบ ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการทำงาน เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากหน่วยงานอื่น และสามารถ นำประสบการณ์จากการศึกษาดูงานมาประยุกต์ใช้ เพื่อพัฒนาแนวความคิดและวิสัยทัศน์ของตนเองในการปฏิบัติงาน ในชีวิตประจำวัน และขยายต่อยอดในการบริหารงานองค์กรจนสามารถแก้ไขปัญหาในพื้นที่ของตนได้ รายละเอียดตาม เอกสารแนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

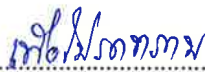
(นายเดชา วิบูลย์กุล)

เจ้าพนักงานพัฒนาชุมชน

(นายเสกสันต์ แก่นสำโรง)

นักพัฒนาชุมชน

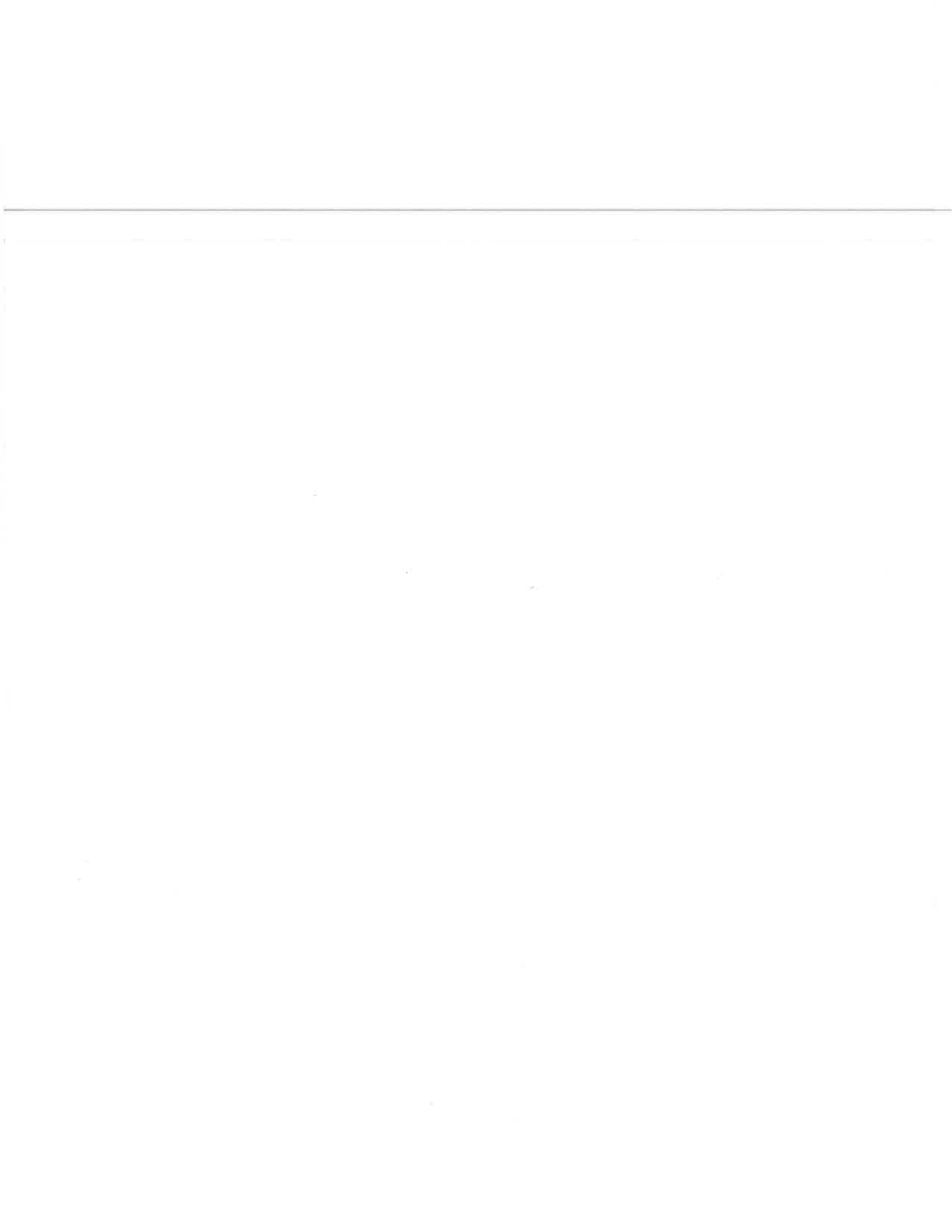
ความเห็นหัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป.....

(นางสาวนันทิยา กลางเสนา)

หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป

/ความเห็น...

ความเห็นหัวหน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาว.....

(นางนภสร อินลา)

หัวหน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาว

ความเห็นรองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาว.....

(นายศักดิ์ดา ประเทศเสนา)

รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาว

ความเห็นปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาว.....

(นายรักศักดิ์ แก้วรอด)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาว

ความเห็นรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาว.....

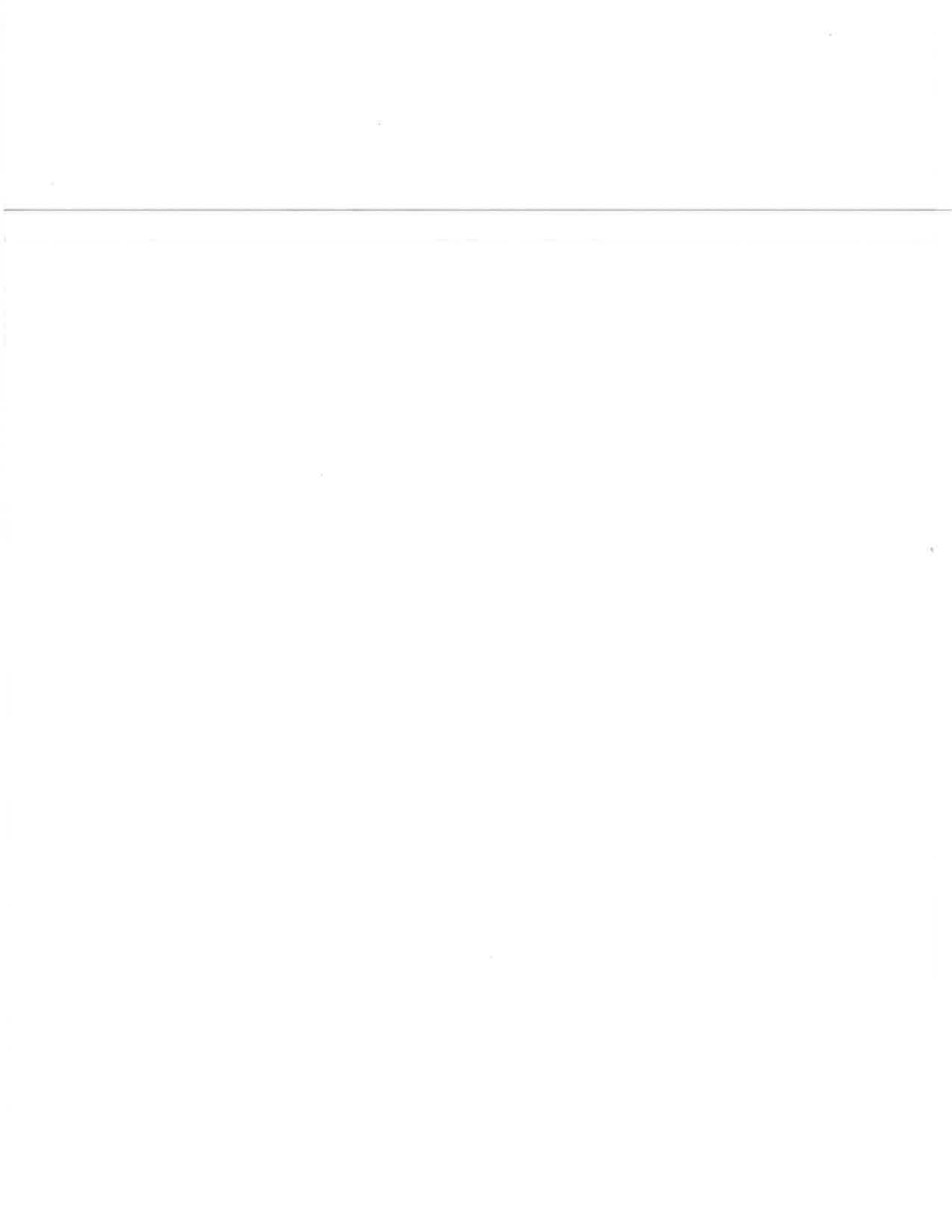
(นางรุ่งฤดี ปัสสาแก้ว)

รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาว

ความเห็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาว.....

(นายทองแดง ไหวพริบ)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาว

คำนำ

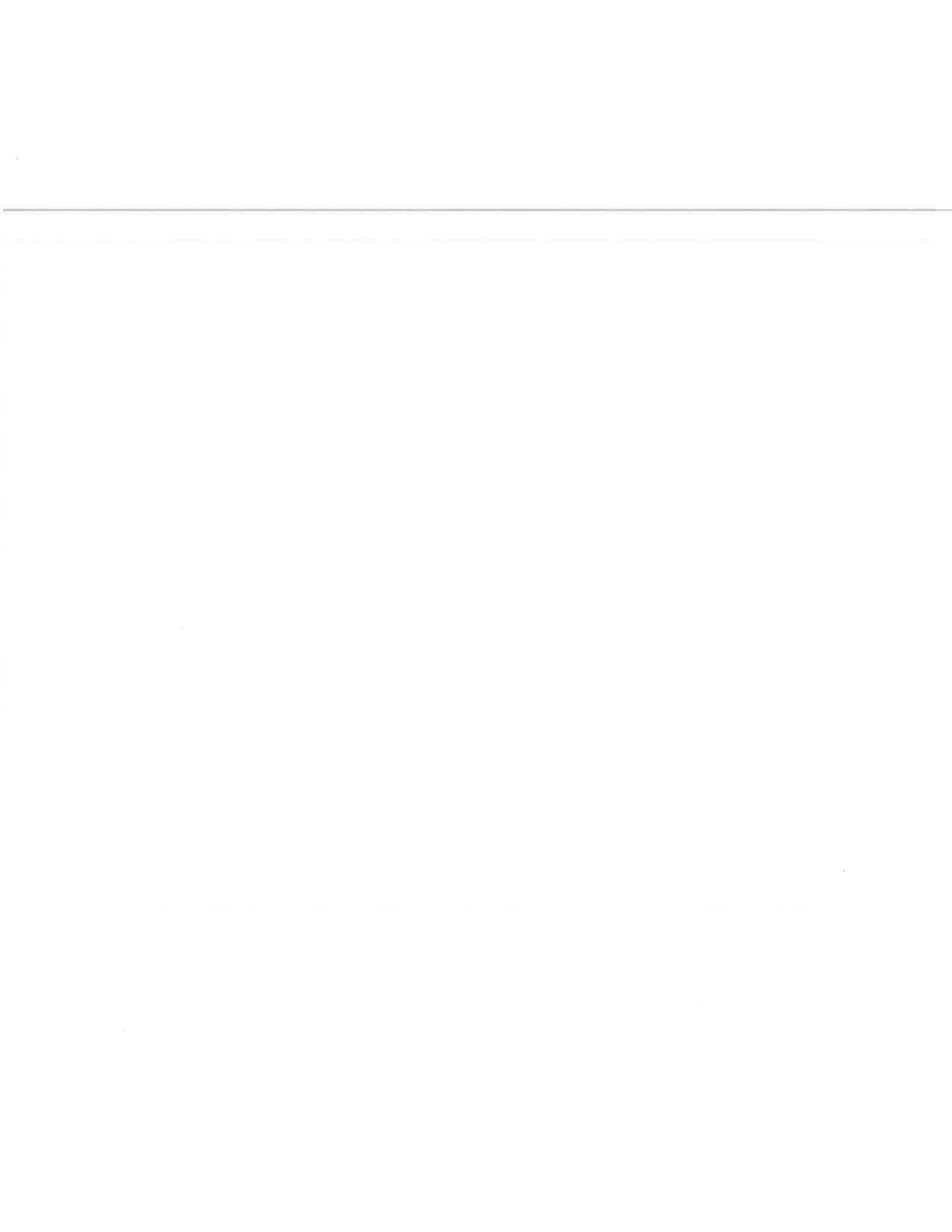
ภายใต้กระแสแห่งการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีและการบริหารจัดการยุคใหม่ ผู้นำหรือผู้บริหารองค์กรต่าง ๆ ต้องมีความตื่นตัวและความพยายามปรับตัวพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ในองค์กร เพื่อให้องค์กรสามารถพัฒนาความรู้ที่มีอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และปรับเปลี่ยนวิทยาการความรู้ใหม่ มาใช้กับองค์กรได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนการพึ่งพาตนเองโดยใช้หลัก “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ตามแนวพระราชดำริเป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9 มีพระราชดำรัสแก่ชาวปวงชนชาวไทยนับตั้งแต่ พ.ศ.2517 เป็นต้นมา นับเป็นปรัชญาและกระบวนการที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ ได้ในทุกระดับบุคคล ครั้นเรือนกลุ่มองค์กร จนถึงระดับหน่วยงาน ทั้งภาครัฐและเอกชน ทำให้สามารถดำรงสถานะอยู่ได้ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาว เป็นองค์กรที่มีบทบาทและความสำคัญในด้านการพัฒนาชุมชน โดยขับเคลื่อนในการบริหารและการจัดการสาธารณะให้แก่ประชาชน รวมทั้งเป็นกลไกสำคัญของการพัฒนาท้องถิ่น ในสถานการณ์ปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าด้านเศรษฐกิจและเทคโนโลยี มีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว การดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพมีการแข่งขันค่อนข้างสูง อีกทั้งสภาพบ้านเมืองในปัจจุบันที่ประสบปัญหาด้านเศรษฐกิจและสินค้าที่แพงขึ้น ประชาชนโดยทั่วไปจึงต้องแบกรับค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น ดังนั้น การประกอบอาชีพในปัจจุบัน จึงไม่ได้มุ่งเน้นเพียงรายได้หลักเพียงอย่างเดียว การสนับสนุน ให้ประชาชนโดยทั่วไปมีอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ ตลอดจนการพึ่งพาตนเองโดยใช้หลัก “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งมีความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งราษฎรในเขตพื้นที่ตำบลบ้านขาว ซึ่งส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกี่ยวข้องกับการเกษตรเป็นอาชีพหลัก และมีการว่างงานหลังจากการเก็บเกี่ยวผลผลิตสิ้นสุดลง

ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาว จึงได้จัดโครงการอบรมสัมมนาและศึกษาดูงาน เพื่อเพิ่มทักษะ พัฒนาอาชีพในเขตตำบลบ้านขาว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2569 “กิจกรรม การเพิ่มพูนความรู้ เพิ่มทักษะ พัฒนาศักยภาพ ด้านการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล” เพื่อมุ่งพัฒนาด้านคุณภาพชีวิตและส่งเสริมสนับสนุนการฝึกอบรมพัฒนาอาชีพตามความเหมาะสม และความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาศักยภาพให้แก่คณะผู้บริหาร สมาชิกสภา พนักงานส่วนตำบล พนักงานจ้าง ผู้นำชุมชน ประชาชนในเขตตำบลบ้านขาว และบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้อง ให้มีความรู้เพิ่มเติมในการพัฒนาอาชีพตามหลัก “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งเป็นการเปิดโลกทัศน์และเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ศึกษาดูงานชุมชนต้นแบบ ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการทำงาน เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากหน่วยงานอื่น และสามารถนำประสบการณ์จากการศึกษา ดูงานมาประยุกต์ใช้ และขยายต่อยอดในการบริหารงานองค์กร และแก้ไขปัญหาในพื้นที่ของตนได้

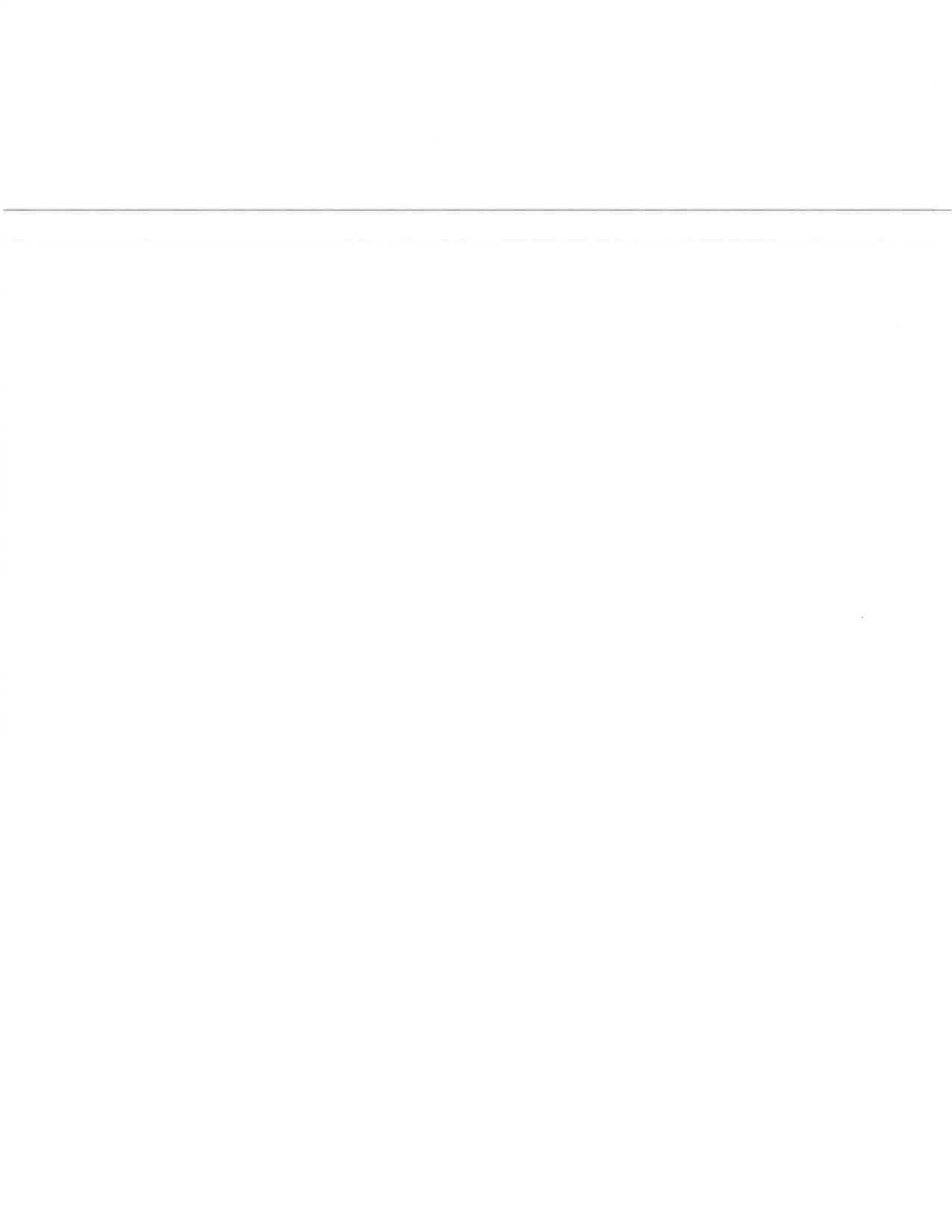
สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาว

ตำบลบ้านขาวอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

สารบัญ

	หน้า
โครงการอบรมสัมมนาและศึกษาดูงาน เพื่อเพิ่มทักษะ พัฒนาอาชีพในเขต ตำบลบ้านขาว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2569	3
ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดจันทบุรี	7
ศูนย์เรียนรู้วิสาหกิจชุมชนภูมิใจนงค์	9
วิสาหกิจชุมชนคลองน้ำเค็มทันใจ	13
เทศบาลตำบลทับมา	17
กลุ่มส่งเสริมอาชีพรักษ์ทับมารวมใจ	23
ภาคผนวก	27
1. ภาพอบรม ณ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาว	
2. ภาพกิจกรรมสันตนาการเสริมสร้างความสัมพันธ์กลุ่ม	
3. สรุปประเมินผลความพึงพอใจผู้เข้ารับการอบรม	
4. รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการฯ	

โครงการอบรมสัมมนาและศึกษาดูงาน เพื่อเพิ่มทักษะ พัฒนาอาชีพในเขตตำบลบ้านขาว
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2569

“กิจกรรม การเพิ่มพูนความรู้ เพิ่มทักษะ พัฒนาศักยภาพ ด้านการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล”

ตลอดระยะเวลาอันยาวนานที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9 มีพระราชดำริเกี่ยวกับหลัก “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” กกับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ มากมาย ครอบคลุมทุกพื้นที่และพสกนิกรทุกหมู่เหล่า ผ่านการน้อมนำไปปฏิบัติทั้งโดยหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาชน จนบังเกิดผลสัมฤทธิ์แห่งการพัฒนาในด้านต่าง ๆ อย่างเป็นรูปธรรม ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตไม่เพียงแต่เท่านั้น แต่ยังเป็นองค์ความรู้ที่มีคุณค่ามหาศาล เพราะผ่านกระบวนการ ศึกษา ทดลอง ประยุกต์ใช้หลักวิชาการ หลักประสบการณ์ และหลักภูมิสังคมเข้าด้วยกัน อาทิ หลักการทรงงาน ทฤษฎีใหม่ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นต้น ความรู้เหล่านี้มีอยู่เป็นจำนวนมากที่อยู่ในรูปของประสบการณ์ ที่สั่งสมไว้ในแต่ละบุคคลที่ปฏิบัติงานสนองพระราชดำริหรือน้อมนำเอาพระราชดำริไปประยุกต์ใช้ หลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนากลุ่มกลุ่มอาชีพต่างๆ ดังเช่น กลุ่มเกษตรกร กลุ่มแปรรูปอาหาร กลุ่มวิสาหกิจชุมชน เป็นต้น

ด้วยความตระหนักถึงคุณค่าแห่งองค์ความรู้ในการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ และปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงอันมีเป้าหมายที่ประโยชน์สุขของประชาชนและความเจริญมั่นคงของประเทศ ประกอบกับ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ รวมทั้งมีความสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์จังหวัด ด้านการส่งเสริมและยกระดับการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถ ทางการแข่งขันและความมั่นคงของเศรษฐกิจฐานราก และสอดคล้องกับแผนพัฒนาท้องถิ่น ด้านการพัฒนา ด้านการส่งเสริมการลงทุนและการพาณิชย์กรรมและด้านการเศรษฐกิจ ซึ่งจากการจัด “โครงการอบรมสัมมนาและ ศึกษาดูงาน เพื่อเพิ่มทักษะ พัฒนาอาชีพในเขตตำบลบ้านขาว” มาแล้ว ปรากฏว่ามีผลการประเมินผลการฝึกอบรม จากผู้เข้ารับการอบรมอยู่ในระดับดีมากในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านวิทยากร ด้านการบริหารการ ฝึกอบรมและด้านผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ อีกทั้งยังปรากฏว่าผู้ผ่านการอบรมนำเอาความรู้ ความเข้าใจที่ได้รับ ไปใช้ประโยชน์ในงานของตนและพัฒนาความสัมพันธ์ในลักษณะของเครือข่าย สมดังวัตถุประสงค์ของโครงการ ดังนั้น ในปีงบประมาณ พ.ศ.2569 จึงได้กำหนดโครงการอบรมสัมมนาและศึกษาดูงาน เพื่อเพิ่มทักษะ พัฒนาอาชีพในเขต ตำบลบ้านขาว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2569 “กิจกรรมการเพิ่มพูนความรู้ เพิ่มทักษะ พัฒนาศักยภาพ ด้านการ บริหารงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล” ขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการได้เพิ่มพูนความรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม เพิ่มความสามารถ พัฒนา ทักษะ พัฒนาศักยภาพ ด้านการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล”
2. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการสามารถนำประสบการณ์จากการศึกษาดูงานมาประยุกต์ใช้ ในการพัฒนาแนวความคิด วิสัยทัศน์ของตนเอง และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในพื้นที่ของตนได้
3. เพื่อส่งเสริมการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการแปรรูปสินค้าเกษตรและการตลาด ออนไลน์ เพื่อลดช่องว่างทางการตลาดและสร้างรายได้ที่ยั่งยืนให้แก่ประชาชน

4. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เสริมสร้างประสบการณ์ในการบริหารงาน และกระบวนการในการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน และหน่วยงานอื่นที่ประสบความสำเร็จ มาปรับใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นตนเอง “ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ให้เกิดความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

เป้าหมาย

เป้าหมายผู้เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 90 คน ประกอบด้วยคณะผู้บริหาร สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พนักงานส่วนตำบล พนักงานจ้าง ผู้นำชุมชน ประชาชนในเขตตำบลบ้านขาว และบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้อง

ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินการ

ระยะเวลาดำเนินการ ทั้งหมด 5 วัน ระหว่างวันที่ 27 เมษายน – 1 พฤษภาคม 2569 ดังนี้

1. วันที่ 27 เมษายน 2569 จัดฝึกอบรมด้านวิชาการ ณ อาคารศูนย์การเรียนรู้องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาว อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
2. วันที่ 28 เมษายน – 1 พฤษภาคม 2569 ศึกษาดูงานนอกสถานที่ ณ จังหวัดจันทบุรีและจังหวัดระยอง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ร้อยละ 80 มีความรู้ความเข้าใจสามารถนำองค์ความรู้ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง สามารถพึ่งตนเองได้
2. ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ได้รับประสบการณ์ ทักษะต่างๆ แนวคิด และวิสัยทัศน์ที่ดี ไปพัฒนาตนเองและองค์กร จนสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนและแก้ไขปัญหาในพื้นที่ของตนเองได้
3. ผู้เข้าร่วมโครงการฯ สามารถนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการแปรรูปสินค้าเกษตรและการตลาดออนไลน์ เพื่อลดช่องว่างทางการตลาดและสร้างรายได้ที่ยั่งยืนให้แก่ประชาชน
4. ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เสริมสร้างประสบการณ์ในการบริหารงาน และการทำงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของหน่วยงานอื่นที่ประสบความสำเร็จ มาปรับใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นตนเองให้เกิดความเข้มแข็งและยั่งยืน

การวิเคราะห์ผลประโยชน์ของโครงการเบื้องต้น

1. ผลตอบแทนการลงทุน
  - ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ได้มีทางเลือกในการประกอบอาชีพเพิ่มขึ้น และนำความรู้ที่ได้รับไปขยายถ่ายทอดให้คนในครอบครัวหรือคนในพื้นที่ได้
2. ผลประโยชน์ต่อระบบเศรษฐกิจ
  - ผู้เข้าร่วมโครงการฯ มีอาชีพที่มั่นคงมีงานทำในท้องถิ่น ลดค่าใช้จ่ายในครอบครัวมีคุณภาพชีวิตที่ดี ลดปัญหาด้านสังคม
  - สามารถรวมกลุ่มหรือสร้างเครือข่ายและถ่ายทอดความรู้จากการศึกษาดูงานมาประยุกต์ให้เข้ากับพื้นที่หรือภูมิปัญญาชาวบ้านได้
3. ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ
  - ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ครอบคลุมเป้าหมาย จำนวน 90 ราย คิดเป็น ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์

4. ตัวชี้วัดคุณภาพ

- ผู้เข้าร่วมโครงการฯ สามารถนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันหรือกลุ่มอาชีพได้ 100 %

5. ความพร้อมของโครงการ

- สมาชิก จำนวน 90 ราย มีความพร้อมเข้าร่วมโครงการฯ โดยให้มีการสำรวจความต้องการเข้าร่วมโครงการฯ ไว้แล้ว

6. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน

- ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน

7. การบริหารจัดการและติดตามประเมินผล

1. มีการมอบหมายงานที่รับผิดชอบแก่หน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง
2. การติดตามประเมินผลความสำเร็จตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้

การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนากลุ่มอาชีพ

การประกอบอาชีพด้านการเกษตร ควรดำเนินชีวิตโดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ ด้วยความรู้ความสามารถ เพื่อให้เกิดการพออยู่พอกิน ก่อให้เกิดความสุขสบายภายในครอบครัว และหากเหลือจากการดำรงชีพ จึงค่อยนำไปแจกจ่ายและขายต่อ เพื่อเป็นรายได้และเก็บออมเป็นเงินทุนต่อไป ซึ่งอาชีพเกษตรที่อาจดำเนินการดังนี้

1. ทำไร่นาสวนผสม เพื่อเป็นจุดเริ่มต้นของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งนอกจากจะได้พืชผักปลอดสารพิษแล้ว ก็ยังประหยัดค่าใช้จ่ายไปได้มากอีกด้วย

2. ปลูกผักสวนครัวไว้กินเอง เพื่อลดรายจ่ายด้านอาหารในครอบครัว

3. เลือกใช้ปุ๋ยคอก ทำปุ๋ยหมักใช้เองร่วมกับปุ๋ยเคมี เพื่อเป็นการลดรายจ่ายและช่วยปรับปรุงบำรุงดินให้ดีขึ้น

4. ปลูกต้นไม้เพื่อใช้สอยอย่าง สะเดา มะขาม และปลูกผลไม้ไว้กินเอง เพาะเห็ดไว้กินเอง

5. ปลูกพืชสมุนไพรไว้เป็นยาสามัญประจำบ้าน

6. เลี้ยงไก่ เลี้ยงเป็ดไว้กินไข่ และเก็บขาย

7. เลี้ยงปลาในร่องสวน และนาข้าวทำนา

8. เลี้ยงหมู เลี้ยงวัวทำก๊าซชีวภาพจากมูลหมูหรือวัวเพื่อใช้เป็นพลังงานในครอบครัว

9. ทำปุ๋ยน้ำ ฮอโมนไว้ใช้ในนาและสวนเอง

10. พืชผลทางการเกษตร ปลา ไข่ เก็บไว้กินเพียงพอ เหลือจึงแจกและจำหน่าย

11. หากเกษตรกรทำได้แบบนี้ก็จะสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างแน่นอน

การประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว หลักเศรษฐกิจพอเพียงไม่เพียงแต่ใช้ได้ดีสำหรับอาชีพเกษตรกรเท่านั้น แต่ยังใช้ได้กับทุกสาขาอาชีพ รวมทั้งการประกอบธุรกิจส่วนตัวด้วย โดยควรคำนึงถึงความมั่นคงและยั่งยืนมากกว่าการแสวงหาผลประโยชน์ ดังนั้นสิ่งที่ควรทำคือ ต้องมีความรอบรู้ในธุรกิจที่ตนดำเนินการอยู่ และศึกษาข้อมูลข่าวสารอยู่ตลอดเวลา เพื่อที่จะได้ทันต่อสถานการณ์และการเปลี่ยนแปลงต่างๆ อีกทั้งมีความรอบคอบในการตัดสินใจ จะได้ไม่เกิดข้อผิดพลาดได้ง่าย นอกจากนี้ยังควรต้องมีคุณธรรม คือมีความซื่อสัตย์สุจริตในการประกอบอาชีพ ไม่ผลิตสินค้าที่ก่อให้เกิดโทษหรือสร้างปัญหาให้กับสังคมและสิ่งแวดล้อม สำคัญที่สุดคือ ต้องมีความขยันหมั่นเพียรดำเนิน

ธุรกิจอย่างอดทน อดสาหัส พัฒนาประสิทธิภาพการผลิต รวมถึงปรับปรุงสินค้าและคุณภาพให้ทันกับความต้องการของผู้บริโภค สำหรับการประกอบธุรกิจส่วนตัว มีหลายๆ อาชีพที่น่าสนใจทำแบบพอเพียงคือ

1. อาชีพวาดแผนไทยปัจจุบันอาชีพวาดแผนไทยได้รับความนิยมเป็นอย่างมากไม่ว่าจะเป็นชาวไทยด้วยกันหรือชาวต่างประเทศซึ่งผู้ที่สนใจด้านนี้สามารถเรียนรู้การวาดจากการเปิดอบรมระยะสั้น ระยะยาวแล้วสามารถมาวาดตามบ้าน หรือเปิดร้านวาดได้เลย ซึ่งอาชีพนี้ที่น่าสนใจตรงที่ไม่ต้องลงทุนอะไรเลย อาศัยแค่ฝีมือก็สร้างงานสร้างเงินอยู่แบบพอเพียงได้

2. อาชีพขายอาหารตามสั่งเป็นอีกหนึ่งอาชีพที่น่าสนใจ เพราะเพียงแค่มีความรู้ในการทำอาหารหรือขนม ก็สามารถสร้างงาน สร้างเงินได้แล้ว ซึ่งวิธีการอาจไปเรียนรู้จากครูสอนทำอาหาร คนที่ทำอาหารอร่อยๆ หรือเปิดดูตามอินเทอร์เน็ตก็ได้แล้วกลับมาทดลองทำกินเองให้อร่อย จากนั้นจึงค่อยเปิดร้าน หรือจะขายทางอินเทอร์เน็ตก็ได้ แค่นี้ก็สามารถมีชีวิตที่พอเพียงได้

3. อาชีพช่างซ่อมรองเท้า ช่างเย็บผ้าสองอาชีพนี้ก็เป็อาชีพหลักที่ใช้ได้ แค่ไปเรียนรู้จนชำนาญซื้ออุปกรณ์มาทำครั้งหนึ่งก็อยู่ไปได้นานแสนนาน เงินลงทุนก็ไม่มาก อาศัยแค่ใจรักและความประณีต สำหรับร้านเพียงแค่นำมาที่คนเดินพลุกพล่าน แค่นี้ก็รับทรัพย์กันทุกวัน อยู่แบบสบายๆพอเพียง ไม่ต้องไปทำให้ใครเขาเดือดร้อน

4. อาชีพเก็บของเก่าขายอย่าพึ่งดูถูกอาชีพนี้นะ เพราะรายได้ดีจนเห็นน้ำเห็นเนื้อเลยทีเดียว อีกทั้งสร้างเศรษฐกิจมานักต่อนัก เพราะเป็นอาชีพที่ลงทุนแค่น้ำมนต์อย่างเดียว เข้าได้แทบทุกบ้าน วันหนึ่งมีเงินกิน และเลี้ยงครอบครัวสบายๆ แต่อาจต้องใช้ผ้าปิดจมูกและสวมถุงมือถุงเท้าให้ดีเพื่อป้องกันเชื้อโรคที่อาจติดมาได้ เป็นอาชีพสุจริตที่น่าสนใจเลยทีเดียว

ยังมีอาชีพธุรกิจส่วนตัวอีกมากมายที่เริ่มจากเงินลงทุนเพียงน้อยนิด แต่ให้ผลตอบแทนที่สามารถเลี้ยงตัวเองและครอบครัวได้อย่างพอเพียง ขอเพียงไม่ย่อท้อต่อชีวิตเท่านั้น

มนุษย์เงินเดือน มนุษย์เงินเดือนค่อนข้างมีความแน่นอนทางการเงิน เพราะสิ้นเดือนก็มีเงินเดือนให้ใช้จ่ายแล้ว ดังนั้นกลุ่มนี้จึงอาจล้มตัวใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือยได้ง่ายๆ ดังนั้น ในการออมนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ อาจจะทำง่ายๆด้วยการ อยู่อย่างพอมีพอกิน รู้จักคิดรู้จักจ่ายอย่างมีสติ ไม่ใช้จ่ายเงินเกินตัว อะไรที่มันแพงมากก็ไม่จำเป็นต้องซื้อ เพราะหากใช้เงินเกินตัวไปเรื่อยๆ จะก่อให้เกิดปัญหาเงินไม่พอใช้และไปกู้ยืมเงินคนอื่น เป็นการเบียดเบียนคนอื่นอีกด้วย ดังนั้นทางที่ดีใช้เท่าที่มีเป็นพอ และอีกสิ่งที่สำคัญไม่น้อยไปกว่ากันคือ การออม ซึ่งควรจะมีการเก็บออมทุกเดือนเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ได้ในอนาคต

สรุป

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่ชี้ถึงแนวการดำรงอยู่ และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนี้เป็นกรอบแนวความคิด และทิศทางการพัฒนาระบบเศรษฐกิจมหภาคของไทย เพื่อมุ่งสู่การพัฒนาที่สมดุล ยั่งยืน และมีภูมิคุ้มกัน เพื่อความอยู่ดีมีสุข มุ่งสู่สังคมที่มีความสุขอย่างยั่งยืน หลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียงการพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือการพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลาง และความไม่ประมาท โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ความรอบคอบ และคุณธรรม

ชื่อ : ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดจันทบุรี

ที่อยู่ : โทรศัพท์ : 0-3938-9244, 09-2468-5666

โทรสาร : 0-3938-9245

facebook : ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดจันทบุรี

YouTube : ศูนย์ผึ้งจันทบุรี

ID Line : 0924685666

e-mail : promodev.cti@doae.go.th

ผู้มีอำนาจทำการแทน : นายนิรศร์ คงสมบูรณ์ ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดจันทบุรี

วิสัยทัศน์

เป็นองค์กรที่มุ่งมั่นส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง และเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

พันธกิจ

1. ศึกษา วิเคราะห์ ทดสอบ ประยุกต์ พัฒนาเทคโนโลยีและองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ พัฒนาแปลงสาธิตและแปลงเรียนรู้ให้เป็นแปลงต้นแบบ และพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผลผลิตการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่า

2. ส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการผลิต และการจัดการ ผลผลิตที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่

3. เป็นศูนย์กลางในการรวบรวมการผลิต การขยาย การกระจาย พันธุ์พืช และแมลงเศรษฐกิจเพื่อใช้ในงานส่งเสริมและพัฒนา อาชีพการเกษตร

4. ฝึกอบรมอาชีพการเกษตรแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เกษตรกร และผู้สนใจทั่วไป

5. ให้บริการข้อมูล ข่าวสารวิชาการด้านการเกษตร และสนับสนุน ปัจจัยการผลิตที่จำเป็น รวมทั้งให้บริการทางการเกษตรอื่นๆ ตามศักยภาพของศูนย์

6. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ประวัติความเป็นมา

พ.ศ. 2523

กรมส่งเสริมการเกษตร ดำเนินการส่งเสริมการเลี้ยงผึ้ง โดยจัดตั้งฝ่ายส่งเสริมและอนุรักษ์ผึ้ง ในสายงานการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช โดยเริ่มจากฝึกอบรม หลักสูตรการเลี้ยงผึ้งพันธุ์แก่เจ้าหน้าที่ กองป้องกันและกำจัดศัตรูพืช ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน กรุงเทพฯ ส่งเจ้าหน้าที่อบรม และดูงานส่งเสริมการเลี้ยงผึ้งที่ประเทศอิสราเอล และประเทศอื่นเรื่อยมา

พ.ศ. 2524

ให้หน่วยงานป้องกันและกำจัดศัตรูพืช ทำการศึกษา ทดสอบการเลี้ยงและขยายพันธุ์ผึ้ง พร้อมทั้งจัดตั้งศูนย์อนุรักษ์และขยายพันธุ์ผึ้ง ขึ้นในส่วนภูมิภาครวม 5 ศูนย์ คือ เชียงใหม่ ขอนแก่น พิษณุโลก จันทบุรี และชุมพร โดยมีสำนักงานชั่วคราวอยู่ในหน่วยป้องกันและกำจัดศัตรูพืชแต่ละจังหวัด ในขณะที่หน่วยป้องกันและกำจัดศัตรูพืชทั่วประเทศดำเนินการศึกษา และปฏิบัติงานการเลี้ยงผึ้งไปพร้อมด้วย ระยะเวลาเริ่มต้นคณะรัฐมนตรีได้มีมติจัดสรรเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จำนวน 3,317,530 บาท ปี 2526-2527 ให้กรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในโครงการ ส่งเสริมการเลี้ยงผึ้งพันธุ์ โดยผ่านทางศูนย์อนุรักษ์และขยายพันธุ์ผึ้งทั้ง 5 ศูนย์ ซึ่งต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็น “ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร (ผึ้ง)”

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดจันทบุรี (ผึ้ง) เป็นหน่วยงานของกรมส่งเสริมการเกษตร ปรับปรุงกรอบอัตรากำลัง ภายใต้การบังคับบัญชาสำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 3 จังหวัดระยอง มีหน้าที่ให้บริการและให้ความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องผึ้งและแมลงเศรษฐกิจที่มีประโยชน์ อันเป็นผลของการเพิ่มผลผลิตโดยไม่ต้องขยายพื้นที่การเกษตร เสริมรายได้ต่อครัวเรือนโดยการจำหน่ายผลิตภัณฑ์, แปรรูปผลิตภัณฑ์ผึ้งและแมลงเศรษฐกิจ โครงการส่งเสริมอาชีพเฉพาะด้านผึ้งและแมลงเศรษฐกิจจึงเป็นวิวัฒนาการ อีกก้าวหนึ่งของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดจันทบุรี (ผึ้ง) โดยการผลิตขยายพันธุ์ผึ้ง การใช้ผึ้งเพื่อผสมเกสร การเลี้ยงชันโรงเพื่อการเกษตร (การค้า) การแปรรูปผลิตภัณฑ์ผึ้งและชันโรง การเลี้ยงจิ้งหรีดเสริมรายได้ และการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

พ.ศ. 2557

กรมส่งเสริมการเกษตร ได้มีการปรับปรุงโครงสร้างและการแบ่งงานภายในพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ปฏิบัติการใหม่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขต เพื่อที่สามารถสนับสนุนความต้องการของพื้นที่และให้บริการด้านการเกษตรที่เกี่ยวข้องได้อย่างครอบคลุม โดยให้ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดจันทบุรี (ผึ้ง) เป็นศูนย์สหวิชา คือ เป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ทางวิชาการด้านการเกษตรที่หลากหลายสาขา เพื่อให้บริการแก่เกษตรกร หน่วยงาน ประชาชน หรือผู้ที่สนใจ อาทิเช่น การเลี้ยงชันโรงเพื่อการเกษตร การเพาะเห็ดนางฟ้า การปลูกมะนาว เป็นต้น โดยมีพื้นที่รับผิดชอบ 3 จังหวัด คือ จังหวัดจันทบุรี จังหวัดตราด และจังหวัดสระแก้ว และให้เปลี่ยนชื่อศูนย์เป็น “ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดจันทบุรี”

ปัจจุบัน

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดจันทบุรี มีเจ้าหน้าที่และบุคลากรให้บริการองค์ความรู้ ทั้งสิ้น 20 คน บนพื้นที่ 18 ไร่ 1 งาน 24 ตารางวา ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการเกษตรแก่เกษตรกร หน่วยงาน ประชาชน หรือผู้ที่สนใจ โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

- 1)การเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจเพื่อการเกษตร ได้แก่ ผึ้งพันธุ์ ผึ้งโพรง ชันโรง และจิ้งหรีด
- 2)การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผึ้ง
- 3)เศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ การเพาะเห็ด การปลูกผักยกแคร่ และการเลี้ยงไส้เดือน

ผึ้งพันธุ์ (Apis mellifera) เป็นผึ้งที่นำเข้ามาจากยุโรปและอเมริกา มีขนาดใหญ่กว่าผึ้งโพรงแต่เล็กกว่าผึ้งหลวง ขนาดลำตัวยาว 16 มิลลิเมตร ส่วนอกกว้าง 4 มิลลิเมตร สร้างรังอยู่ที่มืด จำนวนประชากร 20,000 - 60,000 ตัวต่อรัง อุณหภูมิไม่ดู ไม่ทิ้งรัง สามารถนำมาเลี้ยงแล้วให้ผลตอบแทนสูง การเลี้ยงผึ้งพันธุ์ นอกจากจะให้ผลผลิต ได้แก่ **น้ำผึ้ง (honey)** **เกสรผึ้ง (bee pollen)** **รอยัล เจลลี่ (royal jelly)** **ไขผึ้ง (bee wax)** และ **โพรโพลิส (propolis)** ยังช่วยผสมเกสรเพิ่มผลผลิตพืชด้วย

วรรณะของผึ้ง

ผึ้งเป็นแมลงที่มีการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม ชีวิตในสังคมผึ้งแบ่งออกเป็นวรรณะ มีการแบ่งหน้าที่หน้าที่ดูแลกันอย่างเป็นระบบ แบ่งออกเป็น 3 วรรณะ คือ

1. **ผึ้งนางพญา (Queen)** เป็นผึ้งเพศเมีย มีเพียง 1 ตัว ต่อ 1 รัง ทำหน้าที่ผสมพันธุ์ วางไข่ และควบคุมสังคมผึ้งให้อยู่ในสภาพปกติ
2. **ผึ้งตัวผู้ (Drone)** เกิดจากไข่ที่ไม่ได้รับการผสมจากน้ำเชื้อตัวผู้ มีหน้าที่ผสมพันธุ์กับผึ้งนางพญาเท่านั้น
3. **ผึ้งงาน (Worker)** เป็นผึ้งเพศเมีย มีจำนวนประชากรมากที่สุดในรัง ทำหน้าที่ต่างกันไปตามอายุและความต้องการในรัง เริ่มจากทำความสะอาดรัง เลี้ยงดูตัวอ่อน ผลิตไขผึ้งเพื่อซ่อมแซมรัง เมื่อตอมน้ำพิษเจริญจะทำหน้าที่ป้องกันรัง เมื่อเข้าสู่ตัวเต็มวัยจะบินหาอาหารและทำหน้าที่นี้จนตาย

สิ่งที่ควรรู้ในอาชีพการเลี้ยงผึ้ง

1. **ชนิดของผึ้ง** สายพันธุ์ที่นิยมเลี้ยงกันแพร่หลายทั่วโลก ส่วนใหญ่จะเป็นสายพันธุ์อิตาเลียน (*Apis mellifera*) เพราะนิสัยไม่ดุ ไม่ทิ้งรัง และให้ผลผลิตสูง
2. **อุปกรณ์ที่ใช้**
  - 2.1 **รังเลี้ยงผึ้ง** เป็นกล่องรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าพร้อมฝาปิดรัง ด้านบนภายในรังจะเจาะเป็นร่องสำหรับวางคอนผึ้ง
  - 2.2 **ซาตั้งรังผึ้ง** เพื่อป้องกันมดและศัตรูผึ้ง
  - 2.3 **คอนผึ้ง** เป็นที่สำหรับผึ้งจะสร้างรวงผึ้ง ภายในคอนผึ้งจะขึงลวดขนาดเล็กไว้ 3 หรือ 4 เส้น สำหรับยึดแผ่นฐานรวงผึ้ง
  - 2.4 **กระป๋องรมควัน** เป็นอุปกรณ์ที่ทำให้เกิดควัน เกิดจากการเผาไหม้ใบหญ้าแห้งหรือกาบมะพร้าว เพื่อช่วยให้ผึ้งสงบทำให้ผู้เลี้ยงสามารถเข้าไปปฏิบัติงาน ตรวจเช็ครังได้สะดวก
  - 2.5 **แผ่นฐานรวงผึ้ง หรือแผ่นรังเทียม** ทำด้วยไขผึ้ง ใช้สำหรับให้ผึ้งสร้างรวงผึ้ง
  - 2.6 **ชุดป้องกันผึ้งต่อย** ประกอบด้วยเสื้อ กางเกงที่รัดกุม หมวกตาข่าย ถุงมือ
  - 2.7 **เหล็กจี้ผึ้ง** เป็นแผ่นเหล็กแบนยาว อาจทำด้วยสแตนเลสใช้แซะฝารวงขณะเปิดรังผึ้ง และใช้ชูดยงเหนียวตามขอบรังและคอนผึ้ง
  - 2.8 **อุปกรณ์ที่ใช้สลัดน้ำผึ้งออกจากรวง** ได้แก่ แปรงปิดตัวผึ้ง ถังสลัดน้ำผึ้ง ตะแกรงกรองน้ำผึ้ง ถังเก็บน้ำผึ้ง มีดปาดฝาหลอดรวง

3. **พืชอาหาร** ชนิดและปริมาณพืชอาหารมีผลโดยตรงต่อการดำรงชีวิตของผึ้ง พืชบางชนิดให้น้ำหวาน บางชนิดให้เกสร บางชนิดให้ทั้งน้ำหวานและเกสร ถ้าผึ้งได้รับอาหารอย่างสมบูรณ์ผึ้งจะแข็งแรง ในทางตรงกันข้ามถ้าไม่มีน้ำหวานและเกสรผึ้งจะอ่อนแอ ทำให้จำนวนประชากรลดลง ดังนั้นผู้เลี้ยงต้องคำนึงถึงชนิดและปริมาณของพืชอาหารให้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต อยู่ในรัศมีที่ผึ้งบินออกหาอาหารประมาณ 2-3 กิโลเมตร จากจุดที่วางรังผึ้ง ตัวอย่างพืชอาหารที่สำคัญของผึ้ง ได้แก่

3.1 ชนิดที่ให้ทั้งน้ำหวานและเกสร ได้แก่ ลำไย นุ่น ทานตะวัน งา มะพร้าว เป็นต้น

3.2 ชนิดที่ให้ทั้งเฉพาะน้ำหวาน ได้แก่ ลิ้นจี่ เงาะ สدابเสื่อ เป็นต้น

3.2 ชนิดที่ให้ทั้งเฉพาะเกสร ได้แก่ ข้าวโพด ไม้ราบ เป็นต้น

4. **สถานที่ตั้งรังผึ้ง** ควรอยู่ห่างไกลจากชุมชน และเป็นบริเวณที่มีการบานของดอกไม้ อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งควรมีแหล่งน้ำในบริเวณใกล้เคียง
5. **จำนวนรังผึ้งต่อหน่วยพื้นที่** ควรพิจารณาจากวัตถุประสงค์ของการเลี้ยงผึ้งว่าต้องการ เก็บเกสรหรือน้ำหวาน หรือเพียงเพื่อช่วยผสมเกสร เพราะถ้ามีจำนวนรังผึ้งมากเกินไปจะ แย่งอาหารกันผลผลิตก็น้อย หรือถ้ารังผึ้งน้อยเกินไปก็ทำให้เสียโอกาสในการเก็บ น้ำผึ้ง
6. **การจัดการดูแลรัง** เป็นหัวใจสำคัญที่จะทำให้การเลี้ยงผึ้งประสบความสำเร็จ ผู้เลี้ยง ต้องรู้จักชีววิทยาของผึ้ง ชีวิตในสังคมผึ้ง จัดการให้ผึ้งมีสุขภาพแข็งแรง มีความสุข ภายใต้อาหารทั้งปริมาณอาหารที่สะสมและจำนวนผึ้งในแต่ละระยะ โดยการตรวจรังผึ้ง อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง โดยตรวจสุขภาพภายในรัง ได้แก่
  - สภาพการเจริญเติบโตของผึ้ง
  - คุณภาพของนางพญา (การวางไข่ดีหรือไม่)
  - ป้องกันกำจัดศัตรูผึ้ง
  - ให้อาหารเสริมในช่วงเวลาที่พืชอาหารในธรรมชาติไม่เพียงพอ
7. **ช่วงเวลาจัดการรังผึ้ง** แบ่งออกเป็น 3 ฤดู ได้แก่
  1. ก่อนฤดูดอกไม้บาน (ตุลาคม - พฤศจิกายน)
  2. ฤดูดอกไม้บาน (ธันวาคม - เมษายน) เป็นช่วงสำคัญมากของการเก็บน้ำหวาน
  3. หลังฤดูดอกไม้บาน (พฤษภาคม - กันยายน) เป็นช่วงที่ขาดแคลนอาหารตาม ธรรมชาติ ควรดูแลป้องกันการเกิดโรคและศัตรูรบกวน
8. **ศัตรูผึ้ง** มีโรคที่เกิดจากเชื้อรา แบคทีเรีย ไวรัส และแมลง ตัวเบียน ได้แก่
  - โรคหนอนเน่าอเมริกัน เกิดจาก แบคทีเรีย *Paenbacillus larvae*
  - โรคหนอนเน่ายุโรป เกิดจาก *Streptococcus pluton*
  - โรคขอล้คบริด เกิดจาก เชื้อรา *Ascosphaera apis*
  - โรคแซตบริด เกิดจาก เชื้อไวรัส
  - โรคโนซีมา เกิดจาก โปรโตซัว (*Nosema sp.*)และศัตรูที่เป็นปัญหาสำคัญของการเลี้ยงผึ้งในประเทศไทย ได้แก่ ไรที่เกาะดูดกิน เลือดผึ้ง ทำให้ผึ้งตายก่อนเป็นตัวเต็มวัย มี 2 ชนิด คือ *Varroa jacobsoni* และ *Tropilaelaps clareae*

ผึ้งโพรง

ผึ้งโพรงไทย (*Apis Cerana*) เป็นผึ้งพื้นเมืองอยู่ทุกภูมิภาคของประเทศไทย ชอบอาศัยในที่มืด สร้างรวงผึ้งเรียงกัน ตั้งแต่ 5 - 15 รวง มีประชากรผึ้งประมาณ 5,000 ถึง 30,000 ตัวต่อรัง ขึ้นอยู่กับฤดูกาลและความอุดมสมบูรณ์ของอาหารผึ้ง มีนิสัยอพยพย้ายรังไปตามแหล่งอาหารหรือมีศัตรูรบกวน การเลี้ยงผึ้งโพรงไทยผู้เลี้ยงจะต้องเข้าใจ พฤติกรรมและสภาพความเป็นอยู่ของผึ้ง จะต้องอดทน ช่างสังเกต เมื่อมีประสบการณ์ และมีการจัดการรังอย่างมีประสิทธิภาพ ก็จะทำให้การเลี้ยงผึ้งโพรงประสบความสำเร็จ

ชันโรง

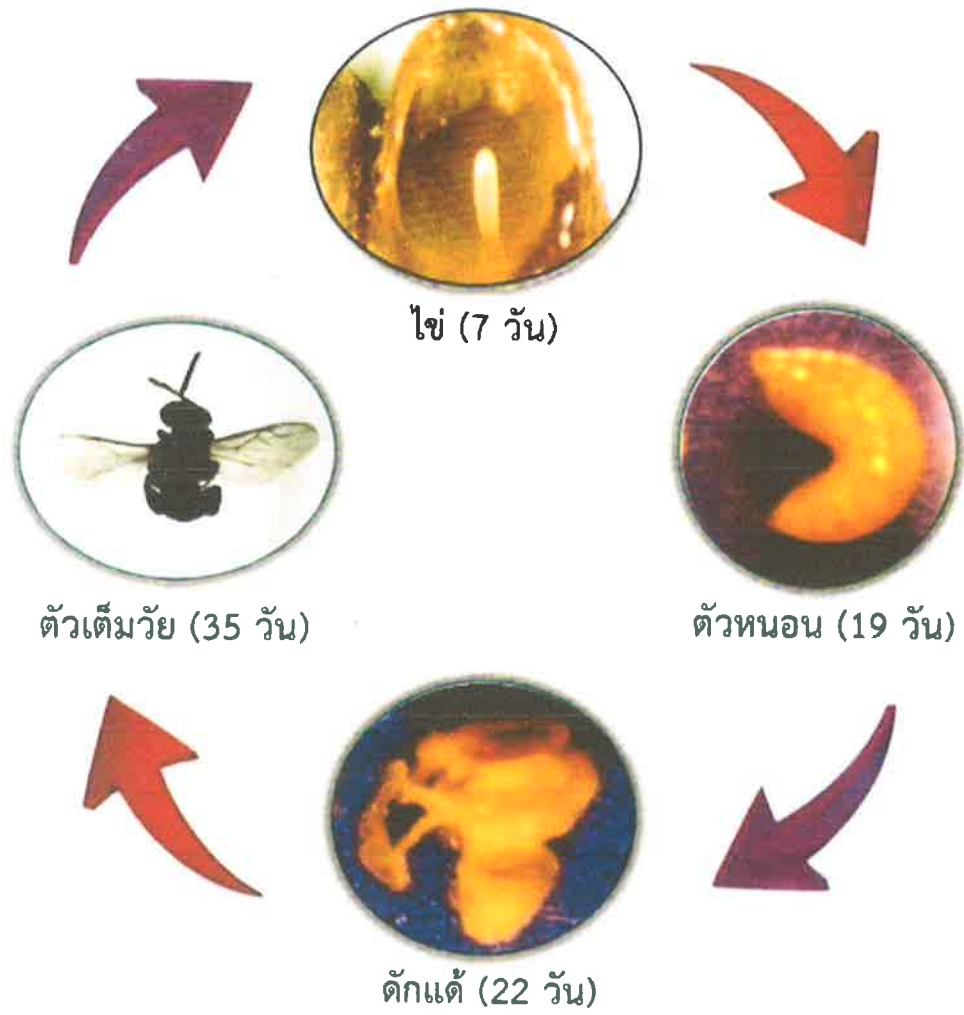

ชันโรง (Stingless bee) เป็นแมลงผสมเกสรขนาดเล็ก จัดอยู่ในจำพวกผึ้ง แต่ไม่มีเหล็กใน มีกล้ามเนื้อส่วนนอกแข็งแรงทำให้กระพือปีกได้นานบินร่อนลงเก็บเกสร และดูดน้ำหวานเป็นไปอย่างนุ่มนวลไม่ทำให้กลีบดอกช้ำ ชันโรงมีชุกชุมทุกภาคของประเทศไทย ชันโรงช่วยผสมเกสรเพิ่มผลผลิตพืชเศรษฐกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะมีพฤติกรรมการเก็บเกสรดอกไม้ 80 เปอร์เซ็นต์ เก็บน้ำหวาน 20 เปอร์เซ็นต์ และมีความมั่นคงในการตอมดอกไม้อย่างสม่ำเสมอ

วงจรชีวิตของชันโรง

1. **ระยะไข่** ลักษณะรูปร่างไข่ยาว ตั้งอยู่บนอาหารเหลวชั้นที่ชันโรงงานใส่ในถ้วยตัวอ่อนแล้ว ปิดถ้วยภายหลังนางพญาวางไข่เสร็จ ไข่ตัวอ่อนของระยะไข่จะมีสีเข้มสุด
2. **ระยะหนอน** มีสีขาวขุ่นถึงสีครีม หนอนจะนอนงอเป็นรูปตัวซีลอยอยู่บนอาหาร มีการลอกคราบหลายครั้งและเข้าดักแด่ภายในถ้วย
3. **ระยะดักแด่** พบในถ้วยตัวอ่อนที่มีสีอ่อนลงมาก ถ้วยมีลักษณะแปบอ่อนนุ่ม
4. **ระยะตัวเต็มวัย** ตัวเต็มวัยของชันโรงจะกัดถ้วยตัวอ่อนออกมา โดยอาจมีชันโรงงานที่อายุน้อยคอยช่วยกัดจากภายนอก ชันโรงที่ออกจากถ้วยตัวอ่อนใหม่ๆ มีลำตัวสีอ่อน เคลื่อนไหวช้า มักพบเดินอยู่บริเวณถ้วยตัวอ่อน จากนั้นสีตัวก็จะเข้มขึ้นเมื่อมีอายุมากขึ้น พร้อมทั้งภาระหน้าที่ที่รับผิดชอบภายในรังก็จะเปลี่ยนไปตามอายุที่มากขึ้นด้วย

“จังหวัด”

เป็นแหล่งเศรษฐกิจที่มีความสำคัญชนิดหนึ่ง **เลี้ยงง่ายและขยายพันธุ์ได้** มีการบริโภคตั้งแต่โบราณ **มีคุณค่าและโภชนาการสูง** ได้แก่ โปรตีน 12.9 กรัม ไขมัน 5.5 กรัม แคลเซียม 75.8 มิลลิกรัม และธาตุเหล็ก 9.5 มิลลิกรัม ต่อน้ำหนัก 100 กรัม จึงเป็นอาหารทางเลือกใหม่และทดแทนในอนาคต ซึ่งเป็นที่ต้องการทั้งภายในประเทศและต่างประเทศในหลายประเทศ จำหน่ายในรูปแบบสด แช่แข็ง และแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ เช่น ทอด คั่ว อบแห้ง อบกรอบ ทำผง คุณก็ เส้นพาสต้า โปรตีนบาร์ เป็นต้น นอกจากนี้ยังสามารถใช้เลี้ยงสัตว์ได้อีกด้วย

สายพันธุ์ที่นิยมเลี้ยง

1. จิ้งหรีดทองคำ (*Gryllus bimaculatus* (De Geer))

ไข่ 7 - 10 วัน
ตัวอ่อน 35 - 40 วัน
ตัวเต็มวัย 45 - 50 วัน

2. จิ้งหรีดทองแดง (*teleogryllus miratus* (Burmeister))

ไข่ 7 - 10 วัน
ตัวอ่อน 38 - 50 วัน
ตัวเต็มวัย 45 - 50 วัน

3. จิ้งหรีดทองแดงลาย (สะดั่ง) (*Acheta domestica* (Linnaeus))

ไข่ 7 - 14 วัน
ตัวอ่อน 35 - 40 วัน
ตัวเต็มวัย 38 - 59 วัน

วงจรชีวิต

“บ่อหรือกล่องเลี้ยงจิ้งหรีด”

1. **กล่องส്മาร์ทบอร์ค** ขนาดกว้าง 120 เซนติเมตร ยาว 240 เซนติเมตร สูง 60 เซนติเมตร สามารถเก็บผลผลิตได้ประมาณ 20-35 กิโลกรัม
2. **บ่อปูนสี่เหลี่ยม** ขนาดกว้าง 160 ยาว 400 สูง 60 เซนติเมตร มีความคงทนและทำความสะอาดง่าย สามารถเก็บผลผลิตได้ประมาณ 50-80 กิโลกรัม
3. **กล่องพลาสติก** มีข้อจำกัดที่อุณหภูมิภายในกล่องสูง จำเป็นต้องเลี้ยงในโรงเรือนที่ควบคุมอุณหภูมิได้ ปริมาณผลผลิตขึ้นอยู่กับขนาดกล่องที่ใช้เลี้ยง

“วิธีการเพาะเลี้ยงและการจัดการ”

1. บ่อ/กล่องเลี้ยงควร **ติดตั้งสุลึนๆ** บริเวณภายในปากกล่องด้านบน เพื่อป้องกันจิ้งหรีด **ไต่ออก** และปิดปากกล่องเลี้ยงด้วยตาข่ายไนล่อน เพื่อป้องกันศัตรูจิ้งหรีดและจิ้งหรีดหนี
2. **เรียงแผงไข่** ให้พอเหมาะเพื่อเป็นที่หลบซ่อนและที่อยู่อาศัย
3. นำไข่จิ้งหรีดอายุประมาณ 7-10 วัน โกล้จะฟักออกเป็นตัวมาวางในบ่อ/กล่องเลี้ยง โดย 1 กล่อง จะใส่ไข่จิ้งหรีดประมาณ 3-5 ตัน
4. เมื่อจิ้งหรีดฟักออกเป็นตัว ก็ **ให้น้ำและอาหาร** ปริมาณตามต้องการของจิ้งหรีด และหมั่น **ทำความสะอาดภาชนะ** ที่ให้น้ำและอาหารเสมอ

5. จิ้งหรีดจะเจริญเติบโตเป็นตัวเต็มวัย เมื่ออายุประมาณ 40-45 วัน ตัวผู้จะใช้ปีกสีกันทำให้เกิดเสียง เพื่อเรียกตัวเมียมาผสมพันธุ์ หลังจากผสมพันธุ์ 3-5 วัน ตัวเมื่อก็กวางไข่
6. เตรียมภาชนะใส่ดินร่วมปนทรายผสมขี้ไก่แกลบ หรือขุยมะพร้าวพรมน้ำพอชื้น วางไว้ในกล่องเลี้ยง เพื่อให้จิ้งหรีดวางไข่ นานประมาณ 6-12 ชั่วโมง ก็จะได้ไข่ในปริมาณที่หนาแน่น วัสดุที่ใช้วางไข่จิ้งหรีดต้องปราศจากเชื้อโรค และศัตรูของจิ้งหรีด
7. เมื่อจิ้งหรีดโตเป็นตัวเต็มวัย ก่อนจะทำการจับจิ้งหรีด 3 วัน ควรงดให้อาหารสำเร็จรูปแล้วให้ผักทอง หรือกล้วยสุกแทน เพื่อไม่ให้อาหารมีการตกค้างและมีกลิ่นติดไปกับตัวจิ้งหรีด

พื้นที่รับผิดชอบ

ดังนี้

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดจันทบุรี รับผิดชอบ 3 จังหวัด ในภาคตะวันออก

1. จังหวัดจันทบุรี จำนวน 10 อำเภอ 76 ตำบล 731 หมู่บ้าน
2. จังหวัดตราด จำนวน 7 อำเภอ 38 ตำบล 216 หมู่บ้าน
3. จังหวัดสระแก้ว จำนวน 9 อำเภอ 59 ตำบล 731 หมู่บ้าน

ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้ วิสาหกิจชุมชนภูมิไฉนงค์
ที่อยู่: 13/1 หมู่ที่ 4 ตำบล ปากน้ำแหลมสิงห์ อำเภอแหลมสิงห์ จันทบุรี 22130
โทรศัพท์: 064 532 9196
ผู้ก่อตั้ง/ผู้บริหาร: คุณศิลามนัส ภูมิไฉนงค์
TikTok ชีสุบ พืชสมุนไพรภูมิไฉนงค์
facebook : Srisuk-Herbal-Balm

วิสาหกิจชุมชนสมุนไพรภูมิไฉนงค์ ตั้งอยู่ที่ตำบลปากน้ำแหลมสิงห์ อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ก่อตั้งขึ้นโดย คุณศิลามนัส ภูมิไฉนงค์ โดยมีจุดเริ่มต้นจากการเป็น "สวนสมุนไพรคุณพ่อ" จากความตั้งใจในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาหมอโบราณและการศึกษาพืชสมุนไพรกว่า 211 ชนิดในพื้นที่

ความเป็นมาและการพัฒนาจากภูมิปัญญาสู่การแปรรูป:

นำองค์ความรู้ดั้งเดิมมาพัฒนาและแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ดูแลสุขภาพ เช่น เจลและสเปรย์นวดเถาเอ็นอ่อน, บาล์มสมุนไพร, และผลิตภัณฑ์แก้ปวดเมื่อย

ยกระดับเป็นศูนย์เรียนรู้:

พัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งถ่ายทอดเทคโนโลยีและการเรียนรู้เรื่องการเก็บรักษาและแปรรูปสมุนไพรท้องถิ่น เช่น ใบชูลู่ และเหิงอกปลาหมอ ให้แก่เกษตรกร ชุมชน และหน่วยงานภายนอก

การยอมรับและรางวัล:

ได้รับการยกระดับให้เป็นวิสาหกิจชุมชนต้นแบบที่ร่วมโครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทรัพยากรชีวภาพ และได้รับความร่วมมือจากสถาบันการศึกษาในการนำนวัตกรรมมาเพิ่มมูลค่า

วิทยากร โดย นางสาวศิลาภรณ์ ภูมิใจองงค์ ประธานวิสาหกิจชุมชนภูมิใจองงค์
ได้ให้เกียรติเป็นผู้บรรยายถึงการบริหารจัดการกลุ่มและผลิตภัณฑ์ต่างๆ ของกลุ่ม

ผลิตภัณฑ์กลุ่มฯ

มิสซู สบู่สมุนไพรไทยพรีเมียม
ขนาด 200 ml ราคา 200 บาท

มิสซู สบู่สมุนไพรไทยพรีเมียม

ขนาด 100 กรัม ราคา 120 บาท

มิสซู น้ำมันหอมระเหยสมุนไพร

ขนาด 5 กรัม ราคา 40 บาท

มิสซู ดมสมุนไพร

ขนาด 20 กรัม ราคา 100 บาท

สวนสมุนไพร

ชื่อ วิสาหกิจชุมชนกลุ่มคลองน้ำเค็มทันใจ

ตั้งอยู่ บ้านบางเคียน เลขที่ 53/2 ม.2 ต.คลองน้ำเค็ม อ.แหลมสิงห์ จ.จันทบุรี 22190

Tel. 081-8632637

E-mail bebennnn@Gmail.com

Facebook.ขนมคุณยายของฝากเมืองจันท

ประวัติความเป็นมา

การรวมกลุ่มเกิดจากการร่วมมือของคนในครอบครัวเมื่อปี พ.ศ.2544 เนื่องจากประสบปัญหาผลผลิตล้นตลาด ราคาตกต่ำ ขาดแรงงาน จากปัญหาที่เกิดขึ้น ชาวสวนจึงได้นำผลผลิตมาแปรรูป เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้า เอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์เกิดจากการใช้ผลผลิตแปรรูปและนำมาผสมผสานกับภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่นเมี่ยงคำ กรอบจิ้งเป็นเมี่ยงทุเรียน มังคุดกวนเป็นซีสมังคุด ทุเรียนทอดเป็นแครกเกอร์ทุเรียน ซีสทุเรียน ทุเรียนกวนเป็นซีสไส้หมอนทอง เป็นต้น แรกเริ่มผลิตกันในครัวเรือนเป็นอาชีพเสริมหลังจากเสร็จภารกิจหลัก ตกเย็นก็รวมตัวกันแปรรูปผลผลิตที่ได้จากสวน ผลผลิตในครอบครัวที่เสียหายหรือจะเป็นผลไม้ที่ไม่เหมาะแก่การบริโภคสดก็จะนำมาแปรรูปเพื่อจำหน่ายการผลิตสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์ทำให้มียอดขายเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ต่อการผลิตและจำหน่ายต้องรับซื้อจากเกษตรกรรายอื่นๆ และเมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม พ.ศ. 2544 ได้เข้าร่วมประกวดแปรรูปผลไม้ในงานผลิตภัณฑ์จากชุมชนส่งผลิตภัณฑ์มังคุดกวนในนามกลุ่มอาชีพสตรีตำบลคลองน้ำเค็ม ตามโครงการ สนับสนุนงบประมาณดำเนินงานกรอ.จังหวัดจันทบุรี ได้รับรางวัลชนะเลิศเป็นรางวัลแรก หลังจากนั้นได้มีนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ที่สำนักงานเกษตรอำเภอแหลมสิงห์ได้เข้ามาให้คำแนะนำในรวมกลุ่มกันในชุมชนจากครอบครัว ก้าวสู่ชุมชน เกษตรกรที่นำผลผลิตมาจำหน่ายให้และจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนคลองน้ำเค็มทันใจกับสำนักงานเกษตรอำเภอแหลมสิงห์ เมื่อวันที่ 17 ตุลาคม พ.ศ.2555 และขึ้นทะเบียนโอทอปในปีเดียวกัน โดยมีสมาชิกเริ่มแรก 15 คน

ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มมี 3 รูปแบบ

1. การแปรรูปน้ำเค็มคืออาหารทะเล

มีผลิตภัณฑ์ 5 ชนิด จากปูกระทายนำมาผลิตก้วยเตี่ยวผัดปูเป็นอาหารพื้นบ้านจันทบุรีที่สืบทอดตำนานอาหารมาช้านานแล้ว จึงนำภูมิปัญญามาพัฒนาต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์ก้วยเตี่ยวผัดปูอบกรอบ ผลิตภัณฑ์ปูอบโอ่ง 3 ต้มยำโป๊ะแตก และต้มยำทุเรียน ปลาอบกระวาน

2. การแปรรูปจากพืชน้ำกร่อย

โดยนำใบขลุ่ยมาทดลองนำใบขลุ่ยสดมาแปรรูปผสมกับสาหร่าย จากผลของการแปรรูปนำใบขลุ่ยผสมสาหร่ายและโรยหน้าทุเรียนทอดหอมทอง มีรสชาติที่ดีมีกลิ่นหอมของใบขลุ่ย สำนักงานเกษตรอำเภอแหลมสิงห์ได้นำผลงานนี้เข้าประกวดนวัตกรรมผลิตภัณฑ์กระบวนการแปรรูปจากผลิตผลทางการเกษตร ประเภทผลิตภัณฑ์นวัตกรรมแปรรูปจากผลไม้ที่เป็นอาหาร ในงาน มหานครผลไม้ภาคตะวันออก ประจำปี 2560 ซึ่งได้รับรางวัลชนะเลิศ

3. การแปรรูปน้ำจืดคือผลไม้

โดยนำมังคุดและทุเรียนตากเกรดที่ไม่เหมาะแก่การบริโภคสดเป็นวัตถุดิบตั้งต้นของผลิตภัณฑ์แปรรูปได้หลากหลายผลิตภัณฑ์เช่นมังคุดอบน้ำผึ้ง ซีสมังคุด ซีสมังคุดอบเนย มังคุดกวน ซอสมังคุดผสมน้ำผึ้ง คุกกี้มังคุด ส่วนทุเรียนทอดมาผสมกับมะพร้าวเป็นเมี่ยงทุเรียน แครกเกอร์ทุเรียน ซีสหน้าทุเรียนกรอบ ข้าวกรอบหน้าทุเรียนและทุเรียนหิมะ เป็นต้น

วิทยากร คุณวัลลี ใจเย็น ประธานวิสาหกิจชุมชนกลุ่มคลองน้ำเค็มทันใจ
ได้ให้เกียรติเป็นผู้บรรยายถึงการบริหารจัดการกลุ่มและผลิตภัณฑ์ต่างๆ ของกลุ่ม

ผลิตภัณฑ์กลุ่มฯ

กิจกรรมฐานการเรียนรู้ทำน้ำพริกปลาปน

ชื่อ : เทศบาลตำบลทับมา
ที่อยู่ : เลขที่ 20/3 หมู่ ที่ 4 อำเภอ เมือง, Thap Ma, Mueang Rayong District, Rayong 21000
อีเมลล์ : saraban-thapma@lgo.mail.go.th
โทรศัพท์ : 0-3866-3148 , 0-3866-3149
มือถือ : 092-895-7111 , 092-895-7222
โทรสาร : 0-3866-3078
Youtube : Thapma เทศบาลตำบลทับมา
Facebook : เทศบาลตำบลทับมา จังหวัดระยอง

วิสัยทัศน์

ทับมาเมืองน่าอยู่ เรียนรู้นวัตกรรม น้อมนำเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาอย่างสมดุล พร้อมสู่อาเซียน

ประวัติความเป็นมาของตำบล "ทับมา"

มีตำนานเล่าสืบต่อ ๆ กันมาว่า เมื่อราวๆ 200 ปีล่วงก่อนปี พ.ศ.2363 ที่บริเวณตอนเหนือของวัดทับมาในปัจจุบันนี้ ได้ปรากฏมีถ้ำลับแลอยู่ โดยในวันฤกษ์ดีคืนดีจะมีถ้ำปรากฏให้เห็นตอนดึกๆ และจะมีม้าขาววิ่งออกมาจากถ้ำสวยงามมาก ในเวลากลางวันก็กลับกลายเป็นที่ว่างเปล่าตามปกติ ชาวบ้านที่อาศัยอยู่ในแถบบริเวณนี้ถ้าต้องการข้าวของเครื่องใช้อะไร ก็จะจุดเทียนธูป บอกกล่าวไว้เพื่อขออนุญาตหยิบยืมไปใช้ในงานก็จะปรากฏมีข้าวของเครื่องใช้ให้หยิบยืมได้ตามต้องการ และเมื่อเวลาเสร็จงานเรียบร้อยแล้ว ก็ต้องนำข้าวของเครื่องใช้ไปคืนให้ตามที่เคยบอกกล่าวไว้ ได้ปฏิบัติกันเช่นนี้เรื่อย ๆ มา จนกระทั่งวันหนึ่งก็ได้มีชาวบ้านคนหนึ่งไม่ได้ปฏิบัติตามสัญญา คือได้สับเปลี่ยนข้าวของเครื่องใช้บ้างก็ว่านำไปคืนไม่ครบบ้าง บริเวณนี้สมัยก่อนซึ่งเรียกว่า "เขตถ้ำม้า" ในเวลาต่อมาถ้ำม้านี้ก็ปิดไปโดยปริยาย ไม่ปรากฏอะไรให้เห็นอีกเลย จะมีก็แต่ผู้คนสัญจรไปมา (โดยมากจะใช้ม้าเป็นพาหนะ) ก็จะพาม้ามาพักไว้บริเวณแถวนี้ จึงได้เพี้ยนภาษาจากถ้ำม้าเป็นทับม้า และเรียกเพี้ยนมาเป็น "ทับมา" จนกระทั่งถึงปัจจุบัน

ที่ตั้ง

ทิศเหนือ	ติดต่อเขต	อำเภอนิคมพัฒนา
ทิศตะวันออก	ติดต่อเขต	ตำบลน้ำคอก,ตำบลเชิงเนิน อำเภอเมืองระยอง
ทิศตะวันตก	ติดต่อเขต	เทศบาลตำบลมาบตาพุด
ทิศใต้	ติดต่อเขต	ตำบลเนินพระ อำเภอเมืองระยอง

สำนักงานเทศบาลตำบลทับมาอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอเมืองระยองประมาณ 8 กิโลเมตรและตั้งอยู่บริเวณสี่แยกทับมา ถนนสาย 36 หมู่ที่ 4 ตำบลทับมา อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

เนื้อที่

พื้นที่เขตตำบลทับมา มีเนื้อที่ประมาณ 29.24 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 18,375 ไร่

ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่ตำบลทับมา เป็นที่ราบสูงสลับเนินเขา มีที่ราบสูง และเป็นเขาบ้าง มีคลองที่สำคัญ 1 สาย คือ คลองทับมาไหลผ่านพื้นที่ตำบลทับมา ส่วนดินมีลักษณะเป็นดินลูกรังปนทราย

กล่าวต้อนรับคณะศึกษาดูงาน โดย นายสมชาย กล่อมแก้ว รองนายกเทศมนตรีตำบลทับมา

รับชมวีดิทัศน์ แนะนำเทศบาลตำบลทับมา

ร่วมถ่ายภาพและมอบของที่ระลึก

โครงการอบรมสัมมนาและศึกษาดูงาน เพื่อเพิ่มทักษะ พัฒนาอาชีพในเขตตำบลบ้านขาว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔

รับฟังบรรยาย เรื่อง การบริหารจัดการที่ดี การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต และการพัฒนาการจัดการด้าน
สาธารณสุขทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ศูนย์บริการและฟื้นฟูสำหรับผู้สูงอายุในชุมชนเทศบาลตำบลทับมา (Thapma Day Care Center)

ให้บริการดูแลผู้สูงอายุแบบไป-กลับในช่วงเวลากลางวัน

มุ่งเน้นการจัดกิจกรรมฟื้นฟูสุขภาพ กายภาพบำบัด สันทนาการ และดูแลสุขภาพเชิงป้องกัน เพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุและแบ่งเบาภาระครอบครัวในพื้นที่บริการหลักภายในศูนย์ฯ ประกอบด้วย:

การฟื้นฟูสุขภาพ: บริการกายภาพบำบัดและดูแลสุขภาพเบื้องต้นโดยบุคลากรทางการแพทย์และเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญ

กิจกรรมนันทนาการ: ส่งเสริมคุณภาพชีวิตด้วยกิจกรรมฝึกสมอง ศิลปะบำบัด และการเข้าสังคม ร่วมกับผู้สูงอายุท่านอื่นๆ

โภชนาการและสันทนาการ: ดูแลเรื่องอาหารกลางวันและของว่างที่เหมาะสมตามหลักโภชนาการ

การดูแลแบบไป-กลับ: เป็นพื้นที่ปลอดภัยให้ผู้สูงอายุได้มาทำกิจกรรมในช่วงกลางวันและกลับไปพักผ่อนกับครอบครัวในตอนเย็น

การฟื้นฟูสุขภาพ: บริการกายภาพบำบัดและดูแลสุขภาพเบื้องต้นโดยบุคลากรทางการแพทย์และเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญ

ร่วมกิจกรรมนันทนาการ: ส่งเสริมคุณภาพชีวิตด้วยกิจกรรมฝึกสมอง ศิลปะบำบัด และการเข้าสังคมร่วมกับผู้สูงอายุ

ชื่อ : วิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพ รักษ์ทับमारรวมใจ
ที่อยู่ : 98/2 หมู่ 4 ถ.ทับมา-เขาโบสถ์ ต.ทับมา อ.เมือง จ.ระยอง, Rayong, Thailand, 21000
อีเมลล์ : benjamas8811@gmail.com
มือถือ : 086 822 6292

Youtube :

Facebook : กลุ่มส่งเสริมอาชีพรักษ์ทับमारรวมใจ

วิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพรักษ์ทับमारรวมใจ เกิดจากการรวมตัวของคนในชุมชนเพื่อสร้างอาชีพเสริม โดยมุ่งเน้นการแปรรูปและนำ วัตถุดิบธรรมชาติที่มีอยู่ในท้องถิ่น มาสร้างสรรค์เป็นผลิตภัณฑ์รักษ์โลกที่ยั่งยืน

จุดเริ่มต้นและความเป็นมาของกลุ่มมีความน่าสนใจ ดังนี้:

 ความเป็นมาและวัตถุประสงค์หลักการสร้างอาชีพและรายได้: ก่อตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมให้คนในชุมชน โดยเฉพาะกลุ่มแม่บ้านและผู้สูงอายุ มีรายได้เสริม สามารถพึ่งพาตนเองได้ และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

การจัดการสิ่งแวดล้อม: มุ่งเน้นการลดปริมาณขยะและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยการนำวัสดุเหลือทิ้งในชุมชนมาประยุกต์ใช้

การพัฒนาผลิตภัณฑ์: เป็นการสืบทอดภูมิปัญญาชาวบ้านมาปรับใช้ให้เข้ากับยุคสมัยปัจจุบัน

 ผลิตภัณฑ์เด่นของกลุ่ม

วิสาหกิจชุมชนแห่งนี้มีชื่อเสียงในการผลิตสินค้าที่ใส่ใจสิ่งแวดล้อม ได้แก่:

กระถางโยมะพร้าว: นำเปลือกมะพร้าวมาขึ้นรูปเป็นกระถางเพาะชำที่ย่อยสลายได้เองตามธรรมชาติ

ถังขยะรักษ์โลก: สนับสนุนการแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง

น้ำหมักชีวภาพ: ใช้ในการเกษตร ปรับปรุงดิน และลดการใช้สารเคมี

เหรียญโปรยทาน: ผลิตภัณฑ์งานฝีมือสำหรับใช้ในงานบุญประเพณีต่างๆ

กล่าวต้อนรับคณะศึกษาดูงาน และวิทยากรบรรยายเรื่อง การทำตลาดออนไลน์ และ การบริหารจัดการกลุ่ม
โดย นางศศิรินทร์ จันทรเอี่ยม ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพรักษ์ทับमारวมใจ

ผลิตภัณฑ์กลุ่ม

สิ่งนี้คือ ถึงขยะรักษ์โลกใบใหญ่

กระถางดอกไม้รักษ์โลก สวยๆ

ผลิตภัณฑ์
สินค้าแปรรูปต่างๆ

กิจกรรม ทำกระถางดอกไม้รักษโลก

ภาคผนวก

กล่าวให้โอวาท เปิดโครงการฯ และกล่าวให้โอวาท
โดย นายทองแดง ไหวพริบ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาว

กล่าวรายงานวัตถุประสงค์โครงการฯ
โดย นายรักศักดิ์ แก้วรอด ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาว

อบรม ณ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาว
วิทยากรพิเศษ บรรยายเรื่อง หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
โดย นายชวิศ ป็องจันทร์ ตำแหน่ง นายอำเภอเมืองอุดรธานี

อบรม ณ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาว
วิทยทกรบรรยาย เรื่อง หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนากลุ่มอาชีพ
โดย นายวรัญญู พจน์ไพเราะ ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร

ชี้แจงและเตรียมความพร้อมก่อนการเดินทาง
โดย นางนภสร อินลา ตำแหน่ง หัวหน้าสำนักปลัด

กิจกรรมสานทนากการเสริมสร้างความสัมพันธ์กลุ่ม
ณ หาดแม่รำพึง ตำบลเพ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง
การแข่งขัน วิ่งผลัดคู่รัก
ตัวอย่างที่ถูกต้องจากคณะผู้จัดโครงการ

เข้าสู่การแข่งขัน

กิจกรรมสันทนาการเสริมสร้างความสัมพันธ์กลุ่ม
ณ หาดแม่รำพึง ตำบลเพ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง
การแข่งขันบอลลอดถ้ำทับไช้มังกร

พุ่มเทศๆ

กิจกรรมสนทนาการเสริมสร้างความสัมพันธ์กลุ่ม
ณ หาดแม่รำพึง ตำบลเพ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง
* การแข่งขันส่งพัสดุ (แป้งมัน) *

กิจกรรมสันตนาการเสริมสร้างความสัมพันธ์กลุ่ม
ณ หาดสามร้อยยอด อ.ปราณบุรี จ.ประจวบคีรีขันธ์

รางวัลสำหรับคณะกรรมการจัดการแข่งขัน

รางวัลเล็กๆ น้อยๆ

รางวัลใหญ่ เต็มหน้าเลยทีเดียว

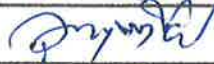
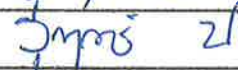

บัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการอบรมสัมมนาและศึกษาดูงาน เพื่อเพิ่มทักษะ พัฒนาอาชีพในเขตตำบลบ้านขาว

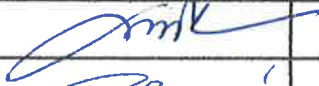

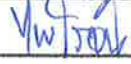

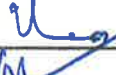

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

ระหว่างวันที่ ๒๗ เมษายน - ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๙

บริหาร

ที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	ลายมือชื่อ	หมายเหตุ
๑	นายทองแดง ไหวพริบ	นายก		
๒	นายมนเทียร หาญวงษ์	รองนายก		
๓	นางรุ่งฤดี ปัสสาแก้ว	รองนายก		

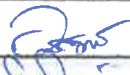

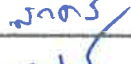

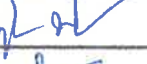

ราชการ

๔	นายรักศักดิ์ แก้วรอด	ปลัด อบต.บ้านขาว		
๕	นายศักดิ์ดา ประเทศเสนา	รองปลัด อบต.บ้านขาว		
๖	นางนภสร อินลา	หัวหน้าสำนักปลัด		
๗	น.ส.นัฏฤทัย กลางเสนา	หัวหน้าฝ่ายฯ		
๘	น.ส.นันทนัช วัฒนโน	นักวิเคราะห์ฯ		
๙	นายเสกสันต์ แก่นสำโรง	นักพัฒนาชุมชน		
๑๐	สิปโทมารุต ธรรมกุล	นักป้องกันฯ		
๑๑	น.ส.ศรีประภา อุภัยพรม	นักทรัพยากรบุคคล		
๑๒	จำสิบเอกมาโนช เรืองเดช	เจ้าพนักงานธุรการ		
๑๓	นายเดชา วิบูลย์กุล	จพง.พัฒนาชุมชน		
๑๔	นายไพโรจน์ ถูกดี	พนักงานขับรถยนต์		
๑๕	นายพรชัย วรรณไส	คนงาน		
๑๖	นายรังสี สมมี	คนงาน		
๑๗	นางนพเก้า ศรีสุพัฒน์	นักวิชาการเงินและบัญชี		
๑๘	นายปวีร์ศรี ธรรมเจริญ	เจ้าพนักงานพัสดุ		
๑๙	น.ส.ระพีพรรณ แสงศรี	จพง.การเงินและบัญชี		
๒๐	น.ส.นงนุช เหล็กเพชร	ผช.จพง.การเงินและบัญชี		
๒๑	น.ส.กุลธิดา ใจหาญ	คนงานจ้างเหมา		
๒๒	นายณัฐดนัย เลี้ยงชั่งทอง	วิศวกรโยธา		
๒๓	น.ส.สุกัญญา ทศไกร	ผู้ช่วยเจ้าพนักงานธุรการ		
๒๔	ส.อ.หญิงรัตนารณมัย ยอดจันท์	ผอ.กองสาธารณสุขฯ		
๒๕	น.ส.ปิยดา ไชยคำหาญ	นักวิชาการสาธารณสุข		
๒๖	จ.อ.วุฒิศักดิ์ ภูละมูล	เจ้าพนักงานสาธารณสุข		
๒๗	นางสาววิริญดา ศรีปัญญา	ผช.นักวิชาการสาธารณสุขฯ		
๒๘	นางรัตนา เพ็ญศรี	ผู้ช่วยเจ้าพนักงานธุรการ		

บัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการอบรมสัมมนาและศึกษาดูงาน เพื่อเพิ่มทักษะ พัฒนาอาชีพในเขตตำบลบ้านขาว

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

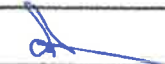

ระหว่างวันที่ ๒๗ เมษายน - ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๙

ที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	ลายมือชื่อ	หมายเหตุ
๒๙	น.ส.อรณิชา ขาวขำ	คนงาน		
๓๐	นายวิวิทย์ ใจรัด	คนงานประจำรถขยะ		
๓๑	นายสาคร มูลสระคู	คนงานประจำรถขยะ		
๓๒	นางไพลิน ศรีษะ	ผอ.กองการศึกษาฯ		
๓๓	นางแสงเดือน พิมพ์สวัสดิ์	ครู คศ.๓		
๓๔	นางปาริชาติ ลีเอาะ	ครู คศ.๓		
๓๕	นางทัศนีย์ แผงศรีสาร	ครู คศ.๒		
๓๖	น.ส.วนิดา สมอ่อน	ครู คศ.๒		
๓๗	น.ส.นัยนา สิมมาน้อย	ครู คศ.๒		
๓๘	ว่าที่ ร.ต.หญิงพิกุล คงสงค์	ครู คศ.๒		
๓๙	น.ส.นภัสรัตน์ บุตรทหาร	ผู้ดูแลเด็ก		
๔๐	น.ส.กาญจนา บุตระแก้ว	ผู้ดูแลเด็ก		
๔๑	นางเนาวรัตน์ มะลิเถาว์	ผู้ดูแลเด็ก		
๔๒	น.ส.นัตติยา บุญชนะ	คนงานจ้างเหมา		

บัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการอบรมสัมมนาและศึกษาดูงาน เพื่อเพิ่มทักษะ พัฒนาอาชีพในเขตตำบลบ้านขาว

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

ระหว่างวันที่ ๒๗ เมษายน - ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๙

ที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	ลายมือชื่อ	หมายเหตุ
๑	นายอำเภอ ชุยเสนา	ส.อบต.		๑
๒	น.ส.หนูเพียร ศรีปัดชา	อสม.	หนูเพียร	๑
๓	นางพิไลวรรณ ศรีสุข	อสม.	พิไลวรรณ	๑
๔	นางสมร สุ่มงคล	อสม.	สมร	๑
๕	นายสุรพล ศรีสุข	กม.	สุรพล	๑
๖	นางรุ่งรัชณี บุตรमार	ส.อบต.	รุ่งรัชณี	๒
๗	น.ส.ประภาภรณ์ คนคม	ผช.ผญบ.	ประภาภรณ์	๒
๘	น.ส.ดุจฤดี สุขามานพ	อสม.	ดุจฤดี	๒
๙	นางประหยัด สุวรรณเหล่า	อสม.	ประหยัด	๒
๑๐	น.ส.วันเพ็ญ เจริญวงษ์	อสม.	-	๒
๑๑	นางมณีนุช กองทอง	อสม.	มณีนุช	๒
๑๒	นายวิสุทธิ ฤกษ์ดี	ส.อบต.	วิสุทธิ	๓
๑๓	นายอุทัย กุดสระ	กม.	อุทัย	๓
๑๔	นายไชยยันต์ พรหมมาอิน	กม.	ไชยยันต์	๓
๑๕	นางนัตตยา พรหมมาอิน	อสม.	นัตตยา	๓
๑๖	นายทองกลาง ชุยเสนา	ประธานสภาฯ		๔
๑๗	นายวทันยู น้อยมนตรี	ผช.ผญบ.	วทันยู	๔
๑๘	นายไพโรวัน ชุยเสนา	กม.	ไพโรวัน	๔
๑๙	นางบังอร ผิวขวาง	อสม.	บังอร	๔
๒๐	นายรัชชัย ใจหาญ	ส.อบต.	รัชชัย	๕
๒๑	น.ส.กุหลาบทิพย์ ชูระพระ	อสม.	-	๕
๒๒	น.ส.อุไรวรรณ หาชัย	อสม.	-	๕
๒๓	นายสุรชัย พรหมวงษ์	ส.อบต.	สุรชัย	๖
๒๔	นายนพดล โมโร	ผช.ผญบ.	นพดล	๖
๒๕	นายเกรียงศักดิ์ ปัสสาแก้ว	กม.	เกรียงศักดิ์	๖
๒๖	น.ส.สุดาวลัย บุตรราช	อสม.	สุดาวลัย	๖
๒๗	นายวีระศักดิ์ บุญมาผึ้ง	ส.อบต.	วีระศักดิ์	๗
๒๘	นายจริยา อางนวงศ์	ส.อบต.	จริยา	๘
๒๙	นางลำพูน พิลาพันธ์	ผช.ผญบ.	-	๘
๓๐	นางจันทร์ตรี สุขามานพ	อสม.	จันทร์ตรี	๘

บัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการอบรมสัมมนาและศึกษาดูงาน เพื่อเพิ่มทักษะ พัฒนาอาชีพในเขตตำบลบ้านขาว

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

ระหว่างวันที่ ๒๗ เมษายน - ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๙

ที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	ลายมือชื่อ	หมายเหตุ
๓๑	น.ส.มณีรัตน์ ผดุงราช	อสม.		๕
๓๒	น.ส.บัวเงิน สมใจนึก	อสม.		๕
๓๓	นายเฉลิมชัย ใจหาญ	ส.อบต.		๕
๓๔	นายธวัช ศรีวงษ์	ผญบ		๕
๓๕	นางถนอม แก้วชิน	อสม.		๕
๓๖	น.ส.ตี๋ม ศักดิ์อุบล	อสม.		๕
๓๗	นายนิธิพัฒน์ ใจหาญ	ส.อบต.		๑๐
๓๘	นางดวงเดือน วชิประศรี	อสม.		๑๑
๓๙	นางสุขสันต์ พันทชาติ	อสม.		๑๑
๔๐	น.ส.นฤมล ต้นเพชร	อสม.		๑๑
๔๑	นายกระกฎ ถูกดี	ส.อบต.		๑๒
๔๒	นายยศ ไมล์วงษ์	อสม.		๑๒
๔๓	นางหอมหวล มีหาพันธ์	อสม.		๑๒
๔๔	น.ส.วันเพ็ญ สมอ่อน	อสม.		๑๒
๔๕	น.ส.วิภาวรรณ วิลลาผาย	นักวิชาการสาธารณสุข		รพ.สต.บ้านขาว
๔๖	น.ส.ผการัตน์ คำลือฤทธิ	นักวิชาการสาธารณสุข		รพ.สต.บ้านขาว
๔๗	น.ส. ได้อพันธ์ ใจหาญ	อ.ส.ม		2
๔๘	น.ส. อิมสุดา ใจหาญ	กลุ่มอาชีพ หมู่ ๖		3
๔๙	นางพรวิภาไพฑูริย์ ใจหาญ	อสม.		6
๕๐	น.ส. มณีรัตน์ ทองมีตา	อสม.		6

สรุปผลการประเมินผลโครงการ/กิจกรรม
โครงการอบรมสัมมนาและศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มทักษะ พัฒนาอาชีพในเขตตำบลบ้านขาว
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2569

“กิจกรรม การเพิ่มพูนความรู้ เพิ่มทักษะ พัฒนาศักยภาพ ด้านการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล”
ในระหว่างวันที่ 27 เมษายน - 1 พฤษภาคม 2569
ฝึกอบรมด้านวิชาการ ณ อาคารศูนย์การเรียนรู้องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาว
และศึกษาดูงาน ณ จังหวัดระยอง และ จังหวัดจันทบุรี

จากแบบสอบถาม 60 คน ของผู้เข้าร่วมโครงการฯ ทั้งหมด 90 คน คิดเป็นร้อยละ 66.66

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ชาย 17 คน คิดเป็นร้อยละ 28.33
2. หญิง 43 คน คิดเป็นร้อยละ 71.66

หัวข้อการประเมินความพึงพอใจ/ความคิดเห็น	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1.ความเหมาะสมด้านสถานที่ในการจัดการอบรม	40	66.66	16	26.66	4	6.66	0	0	0	0
2.ความรู้ที่ได้รับจากวิทยากร	39	65	19	31.66	2	3.33	0	0	0	0
3.ความเหมาะสมของประเด็นเนื้อหาการบรรยายและนำเสนอ	34	56.66	24	24.4	2	3.33	0	0	0	0
4.ระยะเวลาในการบรรยายและนำเสนอในแต่ละประเด็น	35	58.33	23	38.33	2	3.33	0	0	0	0
5.การจัดลำดับเนื้อหาการบรรยายและนำเสนอ	39	65	18	30	3	5	0	0	0	0
6.การเปิดโอกาสให้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น	38	63.33	17	28.33	2	3.33	3	5	0	0
7.การมีส่วนร่วมของผู้เข้าร่วมการอบรมกับวิทยากร	40	66.66	15	25	4	6.66	1	1.66	0	0
8.เอกสารประกอบการอบรม	38	63.33	20	33.33	2	3.33	0	0	0	0
9.ประโยชน์ที่ได้รับในการอบรม	40	66.66	16	26.66	3	5	1	1.66	0	0
10.การนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาชุมชน	38	63.33	19	31.66	2	3.33	1	1.66	0	0
11.ความพึงพอใจเจ้าหน้าที่บริการและประสานการจัดอบรม	44	73.33	14	23.33	2	3.33	0	0	0	0
12.ความพึงพอใจโดยรวมของการจัดอบรม	42	70	17	28.33	1	1.66	0	0	0	0

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมหรือสิ่งที่เห็นว่าควรมีการปรับปรุงการบริการ(ถ้ามี)

- 1) เป็นโครงการที่ดีมาก ควรจัดประจำปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.66

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานสวัสดิการสังคม สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาว

ที่ อต ๗๑๗๐๑/

วันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๙

เรื่อง ขออนุมัติจัดทำโครงการอบรมสัมมนาและศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มทักษะ พัฒนาอาชีพในเขตตำบลบ้านขาว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ “กิจกรรม การเพิ่มพูนความรู้ เพิ่มทักษะ พัฒนาศักยภาพ ด้านการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล”

เรียน นายองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาว

เรื่องเดิม

ตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ.๒๕๖๙ แผนงานสังคมสงเคราะห์ งานสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์ งบดำเนินงาน รายจ่ายเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการที่ไม่เข้าลักษณะรายจ่ายหมวดอื่นๆ โครงการอบรมสัมมนาและศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มทักษะ พัฒนาอาชีพในเขตตำบลบ้านขาว ตั้งไว้ ๔๐๐,๐๐๐ บาท(หน้าที่ ๗๒) เพื่อจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายต่างๆ ตามโครงการหรือหลักสูตรการฝึกอบรม เช่น ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการใช้และการตกแต่งสถานที่ฝึกอบรม ค่าวัสดุ เครื่องเขียน และอุปกรณ์ ค่าสมณาคณวิทยากร ค่าอาหาร ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม ค่าที่พัก ค่ายานพาหนะฯ เป็นต้น (สำนักปลัด) เป็นไปตาม ๑)ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมและการเข้ารับการฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๕๗ ๒)ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๕๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง(ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๖๑ และ ๓)หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว๑๒๓๙ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ปรากฏในแผนพัฒนาท้องถิ่น(พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐) ฉบับทบทวนครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ หน้าที่ ๕๓ ข้อที่ ๑ และโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ (ครั้งที่ ๖/๒๕๖๙) เมื่อวันที่ ๖ มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๙ โอนจากงบดำเนินงาน หมวดค่าใช้จ่าย จำนวน ๙๐,๐๐๐ บาท รวมงบประมาณทั้งสิ้น ๔๙๐,๐๐๐ บาท (ตามรายละเอียดประมาณการค่าใช้จ่ายแนบท้ายโครงการ)

ข้อเท็จจริง

สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาว ได้จัดทำโครงการอบรมสัมมนาและศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มทักษะ พัฒนาอาชีพในเขตตำบลบ้านขาว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ “กิจกรรม การเพิ่มพูนความรู้ เพิ่มทักษะ พัฒนาศักยภาพ ด้านการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล” ในระหว่างวันที่ ๒๗ เมษายน - ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๙ ณ จังหวัดระยองและจังหวัดจันทบุรี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาศักยภาพให้แก่ คณะผู้บริหาร สมาชิกสภา พนักงานส่วนตำบล พนักงานจ้าง ผู้นำชุมชน ประชาชนในเขตตำบลบ้านขาว และบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้อง ให้มีความรู้เพิ่มเติมในการพัฒนาอาชีพตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นการเปิดโลกทัศน์และเปิดโอกาสให้ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ศึกษาดูงานชุมชนต้นแบบ ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการทำงาน เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากหน่วยงานอื่น และสามารถนำประสบการณ์จากการศึกษาดูงานมาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาแนวคิดและวิสัยทัศน์ ของตนเองในการปฏิบัติงานในชีวิตประจำวัน และขยายผลต่อยอดในการบริหารงานองค์กรให้เข้ากับสภาพแวดล้อม และแก้ไขปัญหาในพื้นที่ของตน ทำให้ประชาชนสามารถพึ่งตนเองได้ มีความพออยู่ พอกิน มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตน ไม่หวั่นไหวไปกับกระแสนิยม ร่วมกันสร้างสังคมให้เข้มแข็ง ช่วยให้เศรษฐกิจให้ดีขึ้น ทั้งด้านครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติต่อไป

/ระเบียบ...

ระเบียบ ข้อกฎหมาย

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมและการเข้ารับการฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๙ การจัดฝึกอบรม การเดินทางไปจัดการฝึกอบรมและเข้ารับการฝึกอบรม การเดินทางไปดูงาน ทั้งในประเทศและหรือต่างประเทศ ตามที่กำหนดในโครงการหรือหลักสูตรการฝึกอบรม ต้องได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ ของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น โดยพิจารณาอนุมัติเฉพาะผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องหรือเป็นประโยชน์ต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นตามที่เห็นสมควร

ข้อเสนอแนะ/เพื่อพิจารณา

เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยบรรลุตามวัตถุประสงค์ จึงขออนุมัติดำเนินการตามโครงการอบรมสัมมนาและศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มทักษะ พัฒนาอาชีพในเขตตำบลบ้านขาว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ “กิจกรรม การเพิ่มพูนความรู้ เพิ่มทักษะ พัฒนาศักยภาพ ด้านการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล” (รายละเอียดตามโครงการแนบท้าย)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติ

(นายเดชา วิบูลย์กุล)
เจ้าพนักงานพัฒนาชุมชน

(นายเสกสันต์ แก่นสำโรง)
นักพัฒนาชุมชน

ความเห็นของหัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป.....
.....

(นางสาวนันททัย กลางเสนา)
หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป

ความเห็นของหัวหน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาว.....
.....

(นางนภสร อินลา)

หัวหน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาว

/ความเห็น...

ความเห็นของรองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาว..... *พล/ดร.ประทุม*

ดร.
(นายศักดิ์ดา ประเทศเสนา)
รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาว

ความเห็นของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาว..... *น.รังษิณี*

[Signature]
(นายรักศักดิ์ แก้วรอด)
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาว

ความเห็นของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาว..... *ดร.อรุณศรี อำนวยใจ Ms. ๗๖๖*

อรุณศรี ๗๖๖
(นางรุ่งฤดี ปัสสาแก้ว)
รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาว

ความเห็นของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาว

อนุมัติ

ไม่อนุมัติ เพราะ.....

[Signature]
(นายทองแดง ไหวพริบ)
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาว

**โครงการอบรมสัมมนาและศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มทักษะ พัฒนาอาชีพในเขตตำบลบ้านขาว
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙
“กิจกรรม การเพิ่มพูนความรู้ เพิ่มทักษะ พัฒนาศักยภาพ ด้านการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ
และประสิทธิผล”**

๑. หลักการและเหตุผล

ภายใต้กระแสแห่งการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีและการบริหารจัดการยุคใหม่ ในการมุ่งสู่การบริหารจัดการท้องถิ่นดิจิทัล (Digital Local Government) และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีอัจฉริยะ เพื่อยกระดับรายได้เกษตรกร ผู้บริหารองค์กรต่างๆ ต้องมีความตื่นตัวและความพยายามปรับตัวพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร เพื่อให้องค์กรสามารถพัฒนาความรู้ที่มีอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และปรับเปลี่ยนวิทยาการความรู้ใหม่มาใช้กับองค์กรได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนการพึ่งพาตนเองโดยใช้หลัก “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ ๙ มีพระราชดำรัสแก่ชาวปวงชนชาวไทยนับตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๑๗ เป็นต้นมา นับเป็นปรัชญาและกระบวนการที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ ได้ในทุกระดับบุคคล ครุฑเรือน กลุ่มองค์กร จนถึงระดับหน่วยงาน ทั้งภาครัฐและเอกชน ทำให้สามารถดำรงสถานะอยู่ได้ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงทั้งจากภายในและภายนอก

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาว เป็นองค์กรที่มีบทบาทและความสำคัญในด้านการพัฒนาชุมชน โดยขับเคลื่อนในการบริหารและการจัดการสาธารณะให้แก่ประชาชน รวมทั้งเป็นกลไกสำคัญของการพัฒนาท้องถิ่น ในสถานการณ์ปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าด้านเศรษฐกิจและเทคโนโลยี มีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว การดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพมีการแข่งขันค่อนข้างสูง อีกทั้งสภาพบ้านเมืองในปัจจุบันที่ประสบปัญหาด้านเศรษฐกิจและสินค้าที่แพงขึ้น ประชาชนโดยทั่วไปจึงต้องแบกรับภาระค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น ดังนั้น การประกอบอาชีพในปัจจุบัน จึงไม่ได้มุ่งเน้นเพียงรายได้หลักเพียงอย่างเดียว การสนับสนุน ให้ประชาชนโดยทั่วไปมีอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ ตลอดจนการพึ่งพาตนเองโดยใช้หลัก “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งมีความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งราษฎรในเขตพื้นที่ตำบลบ้านขาว ซึ่งส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกี่ยวข้องกับการเกษตรเป็นอาชีพหลัก และมีการว่างงานหลังจากการเก็บเกี่ยวผลผลิตสิ้นสุดลง

ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาว จึงได้จัดโครงการอบรมสัมมนาและศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มทักษะ พัฒนาอาชีพในเขตตำบลบ้านขาว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ “กิจกรรม การเพิ่มพูนความรู้ เพิ่มทักษะ พัฒนาศักยภาพ ด้านการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล” เพื่อมุ่งพัฒนาด้านคุณภาพชีวิตและส่งเสริมสนับสนุนการฝึกอบรมพัฒนาอาชีพตามความเหมาะสม และความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาศักยภาพให้แก่คณะผู้บริหาร สมาชิกสภา พนักงานส่วนตำบล พนักงานจ้าง ผู้นำชุมชน ประชาชนในเขตตำบลบ้านขาว และบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้อง ให้มีความรู้เพิ่มเติมในการพัฒนาอาชีพตามหลัก “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งเป็นการเปิดโลกทัศน์และเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ศึกษาดูงานชุมชนต้นแบบ ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการทำงาน เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากหน่วยงานอื่น และสามารถนำประสบการณ์จากการศึกษา ดูงานมาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาแนวคิดและวิสัยทัศน์ ของตนเองในการปฏิบัติงานในชีวิตประจำวัน และขยายต่อยอดในการบริหารงานองค์กรให้เข้ากับสภาพแวดล้อม จนสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน และแก้ไขปัญหาในพื้นที่ของตนได้ ให้ประชาชนสามารถพึ่งตนเองได้ มีความพออยู่พอกิน มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตน ไม่หวั่นไหวไปกับกระแสนิยม ร่วมกันสร้างสังคมให้เข้มแข็ง ช่วยให้เศรษฐกิจให้ดีขึ้น ทั้งด้านครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติต่อไป อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๗) พ.ศ.๒๕๖๒ ส่วนอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล มาตรา ๖๗ (๖) บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร

๒.วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการได้เพิ่มพูนความรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม เพิ่มความสามารถ พัฒนาทักษะ พัฒนาศักยภาพ ด้านการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล”

๒. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการสามารถนำประสบการณ์จากการศึกษาดูงานมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาแนวความคิด วิสัยทัศน์ของตนเอง และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในพื้นที่ของตนได้

๓. เพื่อส่งเสริมการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการแปรรูปสินค้าเกษตรและการตลาดออนไลน์ เพื่อลดช่องว่างทางการตลาดและสร้างรายได้ที่ยั่งยืนให้แก่ประชาชน

๔. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เสริมสร้างประสบการณ์ในการบริหารงาน และกระบวนการในการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน และหน่วยงานอื่นที่ประสบความสำเร็จ มาปรับใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นตนเอง “ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ให้เกิดความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

๓. เป้าหมาย จำนวน ๙๐ คน

ประกอบด้วยคณะผู้บริหาร สมาชิกสภาฯ พนักงานส่วนตำบล พนักงานจ้าง ผู้นำชุมชน ประชาชนในเขตตำบลบ้านขาว และบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้อง

๔. วิธีดำเนินการ

๔.๑ เสนอโครงการเพื่อขอรับการอนุมัติ

๔.๒ ประชาสัมพันธ์โครงการ

๔.๓ ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๔.๔ จัดทำแผน เตรียมวัสดุ อุปกรณ์ เอกสาร สื่อ ที่ใช้ในการอบรม

๔.๕ อบรมคณะผู้บริหาร สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้าง โดยการรับฟังการบรรยายและตอบข้อซักถามปัญหาต่างๆ จากผู้มีความรู้และประสบการณ์

๔.๖ แจกกำหนดการเดินทางของโครงการและตารางการฝึกอบรม

๔.๗ เดินทางศึกษาดูงานตามสถานที่กำหนด

๔.๘ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงาน

๕. ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินการ

ระยะเวลาดำเนินการ ทั้งหมด ๕ วัน ระหว่างวันที่ ๒๗ เมษายน – ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๙ ดังนี้
๕.๑ วันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๙ จัดฝึกอบรมด้านวิชาการ ณ อาคารศูนย์การเรียนรู้องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาว อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

๕.๒ วันที่ ๒๘ เมษายน – ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๙ ศึกษาดูงานนอกสถานที่ (ตามรายละเอียดกำหนดการแนบท้าย ๑)

๖. งบประมาณ

ขออนุมัติเบิกจ่ายจากข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ.๒๕๖๙ แผนงานสังคมสงเคราะห์ งานสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์ งบดำเนินงาน รายจ่ายเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการที่ไม่เข้าลักษณะรายจ่ายหมวดอื่นๆ โครงการอบรมสัมมนาและศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มทักษะ พัฒนาอาชีพในเขตตำบลบ้านขาว ตั้งไว้ ๔๐๐,๐๐๐ บาท(หน้าที่ ๗๒) ตั้งจ่ายจากเงินอุดหนุนทั่วไป ปรากฏในแผนพัฒนาท้องถิ่น

/(พ.ศ.๒๕๖๙...

(พ.ศ.๒๕๖๙-๒๕๗๐)หน้าที ๕๓ ข้อที่ ๔ (สำนักปลัด) และโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ (ครั้งที่ ๖/๒๕๖๙) เมื่อวันที่ ๖ มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๙ โอนจากงบดำเนินงาน หมวดค่าใช้จ่าย จำนวน ๙๐,๐๐๐ บาท รวมงบประมาณทั้งสิ้น ๔๙๐,๐๐๐ บาท (ตามรายละเอียดประมาณการค่าใช้จ่ายแนบท้ายโครงการ)

๗. ผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาว อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๘.๑ ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ร้อยละ ๘๐ มีความรู้ความเข้าใจสามารถนำองค์ความรู้ตามแนวทางการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง สามารถพึ่งตนเองได้

๘.๒ ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ได้รับประสบการณ์ ทักษะต่างๆ แนวคิด และวิสัยทัศน์ที่ดี ไปพัฒนาตนเองและองค์กร จนสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนและแก้ไขปัญหาในพื้นที่ของตนได้

๘.๓ ผู้เข้าร่วมโครงการฯ สามารถนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการแปรรูปสินค้าเกษตรและการตลาดออนไลน์ เพื่อลดช่องว่างทางการตลาดและสร้างรายได้ที่ยั่งยืนให้แก่ประชาชน

๘.๔ ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เสริมสร้างประสบการณ์ในการบริหารงาน และการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของหน่วยงานอื่นที่ประสบความสำเร็จ มาปรับใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นตนเองให้เกิดความเข้มแข็งและยั่งยืน

๙. ผู้เขียนโครงการ

ลงชื่อ.....

(นายเดชา วิบูลย์กุล)
เจ้าพนักงานพัฒนาชุมชน

๑๐. ผู้เสนอโครงการ

ลงชื่อ.....

(นายเสกสันต์ แก่นสำโรง)
นักพัฒนาชุมชน

ลงชื่อ.....

(นางสาวนฤฤทัย กลางเสนา)
หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป

/๑๑.ผู้เห็นชอบ...

๑๑. ผู้เห็นชอบโครงการ

ลงชื่อ.....

(นางนภสร อินลา)

หัวหน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาว

ลงชื่อ.....

(นายศักดิ์ดา ประเทศเสนา)

รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาว

ลงชื่อ.....

(นายรักศักดิ์ แก้วรอด)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาว

ลงชื่อ.....

(นางรุ่งฤดี ปัสสาแก้ว)

รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาว

๑๒. ผู้อนุมัติโครงการ

ลงชื่อ.....

(นายทองแดง ไหวพริบ)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาว

